Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

013 «Початкова освіта» (ОКР «Фаховий молодший бакалавр»)

2024

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КОЛЕДЖУ

1.1. Адреса: вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

Контактні телефони:

тел. (0342) 57-00-08
e-mail: college_if@ukr.net
Веб-сторінка: www.ifk.pu.if.ua

Адреси відділень:
Педагогічне відділення
вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018
тел. (0342) 57-00-08

Відділення дошкільної освіти
вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ,76025
Тел.: (0342) 75-23-91

Юридичне відділення
вул. Шевченка,44а, м. Івано-Франківськ, 76025
тел. (03422) 59-61-75,(0342) 59-60-87

Верховинське відділення
вул. Князя Мстислава, 2 «б», смт. Верховина,
Івано-Франківська область, 78700
тел. (0232) 2-17-78

Інформація про склад дирекції
Директор коледжу: Москаленко Юрій Михайлович-
кандидат філософських наук, професор тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: dir_if_kol@pu.if.ua; 60moskalenko@ukr.net

Заступник директора коледжу з навчально-методичної роботи:
Никорак Ярослав Ярославович
тел.: (0342) 73-52-53
e-mail: nykorak@pnu.edu.ua; jaroslav.nykorak@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виробничної роботи:
Чупровська Марта Ярославівна
тел.: (0342) 73-52-53
e-mail: marta.chuprovska@pu.if.ua,
chuprovska.marta@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виховної роботи:
Полякова Тетяна Вікторівна

тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: tetiana.poliakova@pu.if.ua

Завідувач педагогічного відділення: Ликтей Людмила Миколаївна
тел.: (0342) 57-00-08
e-mail: lyudmyla.lyktey@pnu.edu.ua
Завідувач відділення дошкільної освіти: Сидорук Оксана Миколаївна
тел.: (0342) 75-23-91
e-mail: oksana.sydoruk@pu.if.ua; zubivoks@gmail.com

Завідувач юридичного відділення: Наконечна Іванна Миколаївна
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: ur_kol@pu.if.ua; iva37@ukr.net

Завідувач навчально-методичного кабінету: Глушко В.І..
тел.: (0342) 59-61-75
e-mail: vasyl.glushko@pnu.edu.ua

1.2. ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД КОЛЕДЖУ:

1. Циклова комісія загальноосвітньої підготовки

Скиданчук О.М.- спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська література», **голова циклової комісії**

Багрій М.А. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор педагогічних наук, викладач дисципліни «Зарубіжна література».

Бадицька О.М. -спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Зарубіжна література».

Бойчук В.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор фізико-математичних наук, професор фізики і методики викладання, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

Довгий О.Я. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

Іванишин І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

Коцюбинський О.В.– спеціаліст вищої категорії, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри матеріалознавства і новітніх технологій, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

Ліщинський І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теорії і експериментальної фізики, викладач дисципліни «Фізика і

астрономія».

Наконечна С.П. – спеціаліст І категорії, викладач дисципліни «Біологія і екологія».

Петращук О.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Хімія».

Рачій Б.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

Родчин З.Я. – спеціаліст, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовознавства, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська література».

Солтис Л.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат хімічних наук, викладач дисципліни «Хімія».

Яблонь Л.С. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор фізико-математичних наук, професор кафедри фізики і методики викладання, викладач дисципліни «Фізика і астрономія».

2. Циклова комісія загальної підготовки

Максимець Б.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат політичних наук, викладач дисциплін «Історія: Україна і світ», **голова циклової комісії.**

Андріїв І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Історія: України і світ», «Історія України».

Будз Г.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, викладач дисциплін «Історія: України і світ», «Історія України».

Васильків М.М. – спеціаліст, викладач дисципліни «Фізична культура».

Великочій Л.Й. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Громадянська освіта».

Гнатюк Я.С. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Логіка юриста», «Основи філософських знань».

Гой Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування, викладач дисциплін «Основи менеджменту і маркетингу», «Громадянська освіта», керівник практики.

Грицюк І.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання».

Івасів С.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)», «Друга іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)».

Карпенко Г.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, викладач дисципліни

«Практикум усного і писемного мовлення (іноз. мова)».

Кудляк І.Б. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Фізичне виховання», «Фізична культура».

Курилюк І.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Фізичне виховання», «Фізична культура».

Кучера І.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисциплін «Соціологія».

Майструк В.В.– спеціаліст, викладач дисципліни «Фізична культура».

Надурак Н.М. –спеціаліст вищої категорії, кандидат історичних наук, викладач дисциплін «Історія: України і світ», «Історія України»,

Николайчук С.М. – спеціаліст І категорії, викладач дисциплін «Фізична культура», «Фізичне виховання».

Пятківський Р.О. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, викладач дисципліни «Основи філософських знань», «Історія: Україна і світ»

Редько А.Г. – спеціаліст, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права, викладач дисципліни «Захист України».

Слижук І.В. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисципліни «Фізична культура», «Фізичне виховання».

3. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дизайн»)

Стребкова І.В. — спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат мистецтвознавства, викладач дисциплін «Технологія процесу, передпроектний і проектний аналіз», «Основи композиції», «Синтез творів мистецтва в дизайні», «Спеціалізований живопис», «Спеціалізований рисунок», керівник практики, голова Екзаменаційної комісії, **голова циклової комісії.**

Пазинюк М.В. — – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Мистецтво (Культурологія)», «Ергономіка», «Комп’ютерне проектування», «Образотворче мистецтво з методикою навчання», «Художня праця», «Комп'ютерна графіка проектування дизайну середовища в інтер'єрі», «Комп'ютерна графіка проектування в ландшафтному дизайні», «Комп'ютерна графіка проектування екстер'єру».

Салабай В.Б. — спеціаліст І категорії, викладач дисциплін «Матеріалознавство», «Художнє проектування», «Спеціалізований рисунок».

Сорока О.В. — – спеціаліст І категорії, викладач дисциплін «Кольорознавство», «Основи пластичної анатомії»,

«Декор і орнамент», «Основи теорії та методика дизайну», «Колористика та текстиль в інтер'єрі», керівник практики, член Екзаменаційної комісії.

Французенко Т.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи формоутворення та конструювання», «Основи креслення та нарисної геометрії», «Шрифти», «Сучасні тенденції в дизайні», «Робота в матеріалі», «Об'ємно-просторове моделювання в ландшафтному дизайні», «Об'ємно-просторове моделювання», «Сучасні тенденції в ландшафтному дизайні», «Сучасні тенденції в дизайні інтер'єру», керівник практики, член Екзаменаційної комісії.

Хомин В.М. — спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни, «Основи архітектури і проектування інтер'єру», «Проектування інтер'єру та обладнання», «Проектування в дизайні», член екзаменаційної' комісії.

Чмелик І.В. — спеціаліст вищої категорії, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри декоративно-прикладного мистецтва, викладач дисциплін «Мистецтво», «Культурологія», «Історія мистецтва»,

Шпільчак В.А. — спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри декоративно-прикладного мистецтва, викладач дисциплін «Ландшафтний дизайн та вододизайн».

4.Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»)

Гоцуляк К.І. — спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін «Основи корекційної педагогіки (дефектологія)», «Педагогіка», «Психологія», керівник практики, член екзаменаційної комісії, **голова циклової комісії**.

Баранецька З.М. – спеціаліст, викладач дисципліни «Психологія».

Глушко М.В. – спеціаліст, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)», «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)», «Методика навчання англійської мови в початкових класах», керівник практики.

Довбенко С.Ю. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти. викладач дисципліни «Теорія та методика виховної роботи», керівник практики.

Дудин М.В. – спеціаліст, керівник практики.

Кравченко І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)», «Методика навчання англійської мови в початкових класах», «Країнознавство», «Практичний курс англійської мови»,

керівник практики.

Лагойда І.М. – спеціаліст, викладач дисципліни «Психологія».

Ликтей Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор філософії, викладач дисциплін «Методика української мови», керівник практики.

Москаленко Ю.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, Заслужений працівник освіти України, керівник практики.

Никорак Н.Ю. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, «Мистецтво (Історія мистецтва, Культурологія)», «Методика музичного виховання», «Образотворче мистецтво з методикою навчання», «Співи і музична література», керівництво практикою.

Павелко Р.О. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Ритміка», «Хореографія (теорія і методика сучасного танцю)», «Хореографія (теорія і методика класичного танцю)», «Народно-сценічний танець», «Мистецтво балетмейстера», «Громадянська освіта (Основи правознавства)», «Основи хореографії з методикою навчання» керівник практики.

Петрунів Х.В. – спеціаліст, доктор філософії, викладач дисципліни «Анатомія , фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку», «Основи медичних знань».

Плетеницька Л.С. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик та технологій початкової освіти, викладач дисципліни «Методика навчання математичної освітньої галузі».

Полякова Т.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова (Українська мова за професійним спрямуванням)», «Сучасна українська мова з практикумом».

Поміркована Т.В. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.) за професійним спрямуванням», «Іноземна мова (англ.)», «Країнознавство».

Прокопів Л.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки імені Б. Ступарика, керівник практики.

Сидорів Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи інклюзивної освіти», «Методика реабілітаційної роботи», «Клініка порушень за нозологіями», керівник практики.

Сороколіта О.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Теорія та методика навчання природничої освітньої галузі», «Методика навчання математичної

освітньої галузі»,«Методика навчання предмета «Я досліджую світ» ».

Стамбульська Т.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,, кандидат педагогічних наук, викладач дисциплін «Інформаційно - комунікаційні технології навчання», «Методика навчання інформаційної освітньої галузі», «Сучасні інформаційні технології в початковій школі», «Етика ділового спілкування», керівник практики.

Цюняк О.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової освіти, викладач дисципліни, член державної атестаційної комісії керівник практики.

Червінська І.Б. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової освіти, керівник практики.

Якимів С.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Основи педагогічної майстерності», голова Екзаменаційної комісії.

5. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта»)

Селепій О.Д. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку», «Педагогічні технології в дошкільній освіті», керівник виробничої практики, член Екзаменаційної комісії, **голова циклової комісії**.

Бей І.Ю. – спеціаліст вищої категорії, доктор філософії, викладач дисциплін «Мистецтво», «Методика розвитку мовлення і навчання елементів грамоти», керівник практики.

Богославець Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін, «Теорія і практика логопедії», «Логопедичні практикуми», керівник практики.

Гурей О.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Методика організації образотворчої діяльності дітей», «Народознавство в ЗДО», «Дошкільна педагогіка», керівник практики.

Клубочкіна Т.П. – спеціаліст, викладач дисципліни «Педагогіка», «Психологія».

Кучеренко Н.Б. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни, голова екзаменаційної комісії.

Мельник О.Й. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Методика фізичного виховання», «Фізична культура».

Недільський С.А. – спеціаліст, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти, член Екзаменаційної комісії, керівник практики.

Пилипишак С.І. – спеціаліст, викладач дисципліни «Технології (Вступ до спеціальності)»,«Основи педагогічної майстерності», керівник практики.

Салига І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, старший вчитель, викладач дисциплін «Основи інклюзивної освіти», «Логопедія» керівник практики.

Сидорів С.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Іноземна мова (англ.)», «Методика навчання англійської мови в дошкільних закладах», «Англійська література для дітей дошкільного віку», «Англійська література», «Методика навчання іноземної мови», керівник практики.

Сидорук О.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням».

Скавінська І.Л. - спеціаліст, викладач дисципліни "Спеціальна психологія"

Скавінська Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Логопедичні технології».

Трохимчук М.О. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Логопедичні практикуми», керівник практики.

Чупровська М.Я. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисципліни «Література для дітей дошкільного віку», «Практикум виразного читання», керівник практики.

6. Циклова професійної та практичної підготовки (спеціальність «Право»)

Савчин Н.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, «Цивільне та сімейне право», «Цивільний процес», «Цивільне право. Особлива частина», «Реєстрація актів цивільного стану», «Судочинство в господарських судах», «Правові та організаційні основи підприємницької діяльності», керівник практики, **голова циклової комісії**.

Адамович С.В. – спеціаліст, доктор історичних наук, професор, викладач дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн».

Блаженко Т.В. – спеціаліст І категорії, викладач дисципліни «Історія вчень про державу і право», «Нотаріат в Україні», «Право соціального забезпечення».

Гаргат-Українчук О.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, процесу і криміналістики, викладач дисциплін «Громадянська освіта», «Основи римського приватного права», «Основи правознавства», «Діловодство», «Аграрне право», «Правове регулювання в туристичній діяльності».

Зеліско А.В. – спеціаліст вищої категорії, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, викладач дисципліни «Цивільне та сімейне право», «Господарське право».

Зінич Л.В. – спеціаліст, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права, викладач дисциплін «Конституційне право України».

Кадук С.В. – спеціаліст, кандидат юридичних наук, викладач дисциплін «Основи криміналістики».

Квасниця С.М. – спеціаліст І категорії, викладач дисциплін «Юридична деонтологія», «Правоохоронна деонтологія та професійна етика», «Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні».

Ковальчук В.Д. – спеціаліст, заслужений юрист України, голова екзаменаційної комісії.

Малиновська І.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Теорія держави і права (Громадянська освіта)», «Історія держави і права України», «Адміністративне право», «Ораторське мистецтво», «Ораторське мистецтво та комунікаційні технології», керівник практики.

Наконечна І.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Кримінальне право. Загальна частина», «Кримінальне право. Особлива частина», керівник практики.

Павловська Л.В. – спеціаліст, кандидат юридичних наук, доцент кафедри трудового, екологічного, земельного та аграрного права, викладач дисциплін «Судові та правоохоронні органи України», «Трудове право».

Петровська І.І. – спеціаліст вищої категорії, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права, викладач дисципліни «Фінансове право», «Правова статистика», член Екзаменаційної комісії.

Хруслов Б.Г. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат історичних наук, викладач дисциплін «Конституційне право зарубіжних країн».

7. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Готельно–ресторанна справа»)

Павлюк С.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат географічних наук, викладач дисциплін «Географія Карпатського регіону», «Географія», «Організація краєзнавчо-туристичної роботи», «Організація екскурсійного обслуговування», «Стандартизація в готелях і ресторанах», член Екзаменаційної комісії, керівник практики, **голова циклової комісії**.

Аксюк Н.В. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисциплін «Основи правознавства і правове регулювання в готельно-ресторанному бізнесі», «Громадянська освіта».

Глушко В.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Фізика і астрономія», «Математика».

Кречуняк В.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін, «Історія: Україна і світ».

Кречуняк М.Г. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Інформатика (Інформатика і комп'ютерна техніка)», «Інформаційні системи і технології».

Максим'юк Н.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Організація та технологія обслуговування в готелях», «Естетичне оформлення готелів та ресторанів», «Світове готельне господарство», «Туристичне краєзнавство», «Організація та технологія обслуговування в готелях», «Гігієна і санітарія», керівник практики, член Екзаменаційної комісії.

Микитин Л.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного господарства», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Основи маркетингу», «Основи менеджменту», керівник практики.

Николюк С.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Польська мова», «Зарубіжна література», «Українська мова», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Українська література», «Основи психології».

Палійчук У.С. – спеціаліст, викладач дисципліни «Хімія», «Біологія і екологія», «Екологія».

Плитчук М.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Фізична культура».

Яцків Г. Ю. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Іноземна мова (англ.)», «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)», «Друга іноземна мова (нім.)», «Друга іноземна мова за професійним спрямуванням (нім.)», член Екзаменаційної комісії.

8. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Туризм»)

Вольвин Е.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи менеджменту», «Технологія і організація туристичного обслуговування», «Стандартизація в готелях і ресторанах», «Організація та технологія обслуговування в готелях», «Естетичне оформлення готелів та ресторанів», член екзаменаційної комісії, **голова циклової комісії**.

Бартків О.В. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисципліни «Географія»,

«Економіка та організація діяльності», «Економіка підприємства», «Туристичне краєзнавство», «Рекреаційна географія та географія туризму», «Громадянська освіта. Економічна теорія».

Бурчак С.С. – спеціаліст, викладач дисциплін «Організація та обслуговування в закладах ресторанного господарства», керівник практики.

Гушул Р.В. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисциплін «Іноземна мова(англ.)» , «Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)», член екзаменаційної комісії.

Зіняк Т.Р. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисципліни «Географія», «Організація краєзнавчо-туристичної роботи».

Лазарович О.М. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов, викладач дисципліни «Польська мова»

Маланюк Т.З. – спеціаліст І категорії, кандидат педагогічних наук, викладач дисципліни «Організація екскурсійного обслуговування», «Етнографія», член Екзаменаційної комісії.

Поплавський О.П. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної фізики, викладач дисциплін «Охорона праці та безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності», «Безпека життєдіяльності та охорона праці».

Рудейчук-Кобзєва М.Я. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Біологія і екологія», «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей шкільного віку», «Гігієна і санітарія у підприємствах готельного та ресторанного типу».

9. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Прикладна математика»)

Солонець Д.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Алгоритмічні мови та програмування», «Технології (Вступ до спеціальності)», «Прикладне програмування», «Об'єктивно-орієнтоване програмування», «Комп'ютерна схемотехніка», «Операційні системи та системне програмування», голова Екзаменаційної комісії, керівник практики, **голова циклової комісії.**

Гой Т.П.– спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь і прикладної математики, викладач дисциплін «Геометрія», «Алгебра і початки аналізу», керівник практики, член Екзаменаційної комісії.

Калина Л.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Чисельні методи», «Математика».

Ковбас Л.П. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика».

Ковбас Б.Р. – спеціаліст, викладач дисципліни «Геометрія», «Алгебра і початки аналізу».

Крегель Д.І. – спеціаліст, викладач дисциплін «Дискретна математика», «Основи інформатики та комп'ютерної техніки», «Сучасні інформаційні технології», «Основи веб технологій», «Програмне забезпечення», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Web (фронт-ент) програмування».

Остафійчук М.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Математика», «Математичний аналіз».

Савка І.Я. – спеціаліст вищої категорії, кандидат фізико-математичних наук, викладач дисциплін «Лінійна алгебра та аналітична геометрія», «Дискретна математика».

Тринога Л.О. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика».

10. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»)

Бедрій Т.Р. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисциплін «Основи інформатики і комп`ютерної техніки», «Комп'ютерна графіка проектування дизайну середовища в інтер'єрі», керівник практики, **голова циклової комісії.**

Аннич А.Б. – спеціаліст, викладач дисциплін «Основи інформатики та комп'ютерної техніки», «Організація комп'ютерних мереж» .

Гандера-Калиновська О.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Інформатика», «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання», «Економіка підприємства і бухгалтерський облік», «Основи маркетингу», «Економіка та організація діяльності», «Менеджмент та економіка соціокультурної сфери», «Моделювання виробничих та економічних процесів», «Диференціальні рівняння»,.

Гоцанюк Т.В. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Фізика і астрономія», керівник практики.

Гуменюк Б.Б. – спеціаліст, викладач дисциплін «Інформатика», «Архітектура комп'ютера», «Алгоритмічні мови та програмуванняа», «WEB-технології», «Технології (Вступ до спеціальності)», «Серверне (back-end)-програмування», «Web-розробка за допомогою програмних фреймворків».

Гаріджук О.М. – спеціаліст вищої категорії, викладач дисципліни «Математика», «Охорона праці та безпека життєдіяльності».

Козич О.В. – спеціаліст, викладач дисциплін «Математичні основи інформаційних технологій», «Бази даних та інформаційні

системи», «Системи комп'ютерної математики», «Інтегровані пакети прикладних програм».

Лабачук О.В. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисциплін «Алгебра та початки аналізу», «Геометрія», «Математична логіка та теорія алгоритмів», «Основи алгоритмізації та дискретної математики», «Математичне моделювання»,член Екзаменаційної комісії.

11. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Журналістика»)

Гавадзин О.Я. – спеціаліст вищої категорії, кандидат філологічних наук, викладач дисципліни «Українська мова», «Українська література», **голова циклової комісії.**

Бажалюк Н.Б. – спеціаліст ІІ категорії, викладач дисципліни «Українська література», «Українська мова (Українська мова за професійним спрямуванням)».

Горецька О.П. – спеціаліст І категорії, викладач дисциплін «Українська література», «Українська мова», «Українська мова (Українська мова за професійним спрямуванням)».

Івасів Я.І. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Українська мова», «Українська мова (Українська мова за професійним спрямуванням)», «Українська література».

Никорак Я.Я. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач дисциплін «Цифрові технології в журналістиці», «Основи програмування», «Основи інформатики і комп`ютерної техніки», «Основи Інтернет», «Інформаційні системи та технології».

Усі педагогічні працівники, які викладають загальноосвітні предмети 100 % мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Станом на 1 вересня 2024року у коледжі працює 134 педагогічних працівників, з них:

- основні працівники – 78 – 58%
- сумісники – 56 – 42%.

Кількість викладачів, які мають:

- вчене звання доктора наук – 8 – 6%
- вчене звання доцента – 22 – 16%
- науковий ступінь кандидата наук – 35 – 26%
- професор – 8; - 5.4%;
- почесне звання України «Заслужений юрист України» – 1; - 0.7%;
- почесне звання України «Заслужений працівник освіти України» – 1; - 0.7%
- педагогічне звання «Викладач-методист» – 36;- 27%.

2. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Спеціальність	**Ліцензійний обсяг**	**Термін навчання**
012 «Дошкільна освіта»;	90	3р.10м.
013«Початкова освіта»;	120	3р.10м.
022«Дизайн»;	75	3р.10м.
113«Прикладна математика»;	50	3р.10м.
081«Право»;	75	3р.10м.
241 «Готельно-ресторанна справа»;	20	3р.10м.
242«Туризм»	25	2р.5м.
126«Інженерія програмного забезпечення	50	3р.10м.
061 «Журналістика»	25	3р.10м.
262 «Правохоронна діяльність»	50	3р.10м.

3. УМОВИ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ КОЛЕДЖУ)

Коледж створений у формі відокремленого структурного підрозділу університету без права юридичної особи. Матеріальна база, соціальна, інформаційна структура університету повною мірою використовується для потреб коледжу, навчальні площі та матеріально-технічне оснащення в цілому забезпечують проведення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів.

За функціональним призначенням в університеті використовується 60933,66 м^2 навчальних приміщень, в тому числі 54777,21 м^2 - аудиторії,

лабораторії, кабінети тощо, 3071,05 м2 - комп'ютерні лабораторії, 3085,4 м2 - спортивні зали. Наукова бібліотека разом зі спеціалізованими читальними залами займає 3954,7 м2.

У виділених для коледжу приміщеннях загальною площею 4982,9 м^2 знаходяться лекційні аудиторії, навчально-методичні кабінети, 7 комп'ютерні класи площею 415,8 м^2, читальний зал, бібліотека, їдальня, актовий зал. Забезпечено підключення до мережі Інтернет через Центр інформаційних технологій завдяки оптоволоконній системі передачі даних.

Всі навчальні приміщення коледжу відповідають санітарно-технічним нормам та правилам протипожежної безпеки.

Коледж забезпечено навчальними кабінетами, обладнаними відповідно до вимог. З метою забезпечення належного рівня виконання навчального плану функціонують:

– кабінет суспільних дисциплін
– кабінет реклами і туризму
– кабінет соціально–економічних дисциплін
– кабінет біології та природознавства
– кабінет педагогіки та психології
– кабінет математичного моделювання
– кабінет народознавства
– кабінет фахових методик
– кабінет математики
– кабінет географії
– кабінет живопису та рисунку
– кабінет інформатики та комп’ютерної техніки
– кабінет методики української мови та каліграфії
– кабінет суспільних дисциплін
– творча лабораторія вивчення психології характеру дитини
– кабінет організації туристичного обслуговування
– кабінет теорії та історії держави і права
– творча лабораторія науково–освітнього проекту «Гірська школа»
– кабінет кримінального права
– кабінет іноземних мов
– кабінет музичного виховання з методикою навчання
– лабораторія інформаційних технологій та ТЗН
– спеціалізована аудиторія дизайну
– кабінет природничих дисциплін
– кабінет української мови та літератури
– кабінет анатомії та основ медичних знань
– кабінет цивільного права і процесу
– кабінет корекційної педагогіки та логопедії
– кабінет фахових методик і технологій дошкільної освіти
– кабінет раннього навчання англійської мови
– кабінет української мови та літератури
– кабінет теорії дизайну та історії мистецтва

– кабінет проектування в дизайні
– кабінет іноземних мов, методики навчання іноземних мов
– кабінет математики та методики навчання математики
– кабінет кримінального процесу і криміналістики
– кабінет трудового навчання та образотворчого мистецтва
– кабінет макетування та роботи в матеріалі
– кабінет проектування інтер’єру та обладнання
– навчально-методичний кабінет спеціальності «Дизайн»
– навчальна лабораторія комп’ютерної графіки та проектування середовища
– кабінет практичної підготовки

З метою якісного проведення навчальних занять із дисциплін циклу загальноосвітньої підготовки задіяно 8 комп'ютерних лабораторії на 185 робочих місць Центру інформаційних технологій університету. Комп'ютери розміщені в аудиторіях відповідно до чинних санітарних норм.

У всіх комп'ютерних класах є доступ до мережі Internet. Комп'ютери об'єднані в локальну мережу. Окрім цього, студенти мають можливість використовувати ресурси безпровідної Wi-Fi мережі університету, підключеної до Internet.

Під час навчального процесу використовуються мультимедійні комплекси.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У процесі викладання курсів навчальних дисциплін викладацький склад використовує різні методи та форми викладання та навчання (лекції: вступні, тематичні, підсумкові, оглядові лекції, лекції-диспути) практичні, семінарські заняття (у формі діалогу, тренінгів, ділової гри, конференцій, методу конкретних ситуацій (кейсів), групової дискусії, проблемного навчання, проектної технології), консультації (колективні, індивідуальні, групові), а також реалізує різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язування географічних, фізичних, математичних та ін. задач, написання рефератів, звітів практики, письмові та усні заліки та екзамени, контрольні, курсові роботи).

Практичне навчання студенів за спеціальностями організоване згідно із Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти від 08.04.1993 р. № 93 та внесеними змінами до нього від 20.12.1994 р. №351, Положенням про проведення практики студентів Івано-Франківського коледжу, навчальними планами, програмами практик і графіком навчального процесу.

Студенти, відповідно до навчальних планів, проходять різні види практик: навчальну, технологічну, виробничу, а також готують протягом навчання курсові роботи. Практика проводиться на туристичних базах області. Під час практики студенти виконують завдання з різних напрямів відповідно до спеціальності, науково-дослідну роботу, проводять дослідження результатів власних курсових робіт.

Міністерство освіти і науки України

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

"Затверджую"
Ректор

Ігор ПЕНЯНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

"06" 06 2023 року

Затверджено Вченою радою університету, протокол № 05 від "06" 06 2023 року

Освітня кваліфікація: **Фаховий молодший бакалавр з початкової освіти**
Професійна кваліфікація: **Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти та кваліфікація відповідно до варіативної частини ОПП**

Строк навчання **3 роки 10 місяців**

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **фахового молодшого бакалавра** з галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** на основі **повна загальна середня освіта**

Освітньо-професійна програма **Початкова освіта**

за спеціальністю **013 Початкова освіта**

спеціалізацією

Форма навчання **денна**

І. Графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень				Січень					Лютий				Березень				Квітень				Травень					Червень				Липень					Серпень			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
1	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Пз	К	К	К	К	К	К	К	К	К
2	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	С	С	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	А	А	К	К	К	К	К	К	К	К	К
3	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	НП	НП	К	К	К	С	С	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	ВП	ВП	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
4	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	ВП	ВП	ВП	ВП	К	К	К	С	С	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	ВП	ВП	ВП	ВП	С	А	А									

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика; НП - Навчальна практика; Пз - Польові збори; А - Атестація;

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика	Навчальна практика	Польові збори	Атестація	Всього
1	38	13				1		52
2	35	13	2				2	52
3	30	14	4	2	2			52
4	26	4	3	8			2	43
Разом	129	44	9	10	2	1	4	199

ІІІ. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		2
Навчальна (психолого-педагогічна) практика	5	2
Виробнича		10
Виробнича (позакласна і позашкільна виховна робота) педагогічна практи	6	2
Виробнича (пробні уроки і заняття) педагогічна практика	7	4
Виробнича (безперервна) педагогічна практика	8	4

ІV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр
Комплексний кваліфікаційний іспит	екзамен	8

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ECTS	Кількість годин								Розподіл аудиторних годин на тиждень за курсами і семестрами							
				Курсові				Аудиторних							I курс		II курс		III курс		IV курс	
									у тому числі						Семестри							
		Екзамени	Заліки	проекти	роботи		Загальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	1	2	3	4	5	6	7	8
															Кількість тижнів в семестрі							
															17	20	17	17	15	16	13	13
1. Цикл загальноосвітніх дисциплін																						
	1.1. Базові предмети																					
1	Українська мова						264	264		264					4	3	4	4				
2	Українська література						140	140		140					2	2	2	2				
3	Зарубіжна література						70	70		70					2	2						
4	Іноземна мова						150	150		150					2	2	2	2				
5	Історія: Україна і світ (Історія України)*						210	210			210				2	2	4	4				
6	Громадянська освіта (основи правознавства, основи економічної теорії)						70	70			70				2	2						
7	Математика						290	290		290					4	4	4	4				
8	Природничі науки																					
9	Фізика і астрономія						128	128		88		40			2	2	3					
10	Хімія						56	56		40		16			2	1						
11	Біологія і екологія						74	74		74						2	2					
12	Географія						34	34		34								2				
13	Фізична культура						210	210		210					3	3	3	3				
14	Захист України						75	75		75					2	2						
15	Захист України (польові збори)						30	30				30				2						
	Всього по п. 1.1:						**1561**	**1561**		**1225**	**280**	**56**			**24**	**24**	**21**	**18**				
	1.2. Вибірково-обов`язкові предмети																					
16	Мистецтво (Культорологія)*						70	70			70				2	2						
17	Основи інформатики та комп`ютерної техніки (Інформатика)*						140	140		140					4	4						

	Всього по п. 1.2:						**210**	**210**		**140**	**70**				**6**	**6**							
	1.3. Спеціальні курси																							
18	Вступ до спеціальності*						34	34		34								2					
19	Сучасна українська мова*						68	68		68								4					
20	Інформаційно-комунікаційні технології навчання**						34	34		34								2					
21	Анатомія, фізіологія і гігієна дітей шкільного віку, основи медичних з						68	68		68							4						
22	Психологія (загальна, вікова, педагогічна)*						68	68		68							2	2					
23	Педагогіка*						85	85		85							3	2					
	Всього по п. 1.3:						**357**	**357**		**357**							**9**	**12**					
	Разом за розділом (п. 1):						**2128**	**2128**		**1722**	**350**	**56**			**30**	**30**	**30**	**30**					
	2. Нормативні навчальні дисципліни																							
	2.1. Цикл загальної підготовки																							
24	Історія України**		8			3	90							90										
25	Культурологія **		6			3	90							90										
26	Вступ до спеціальності**		6			3	90							90										
27	Безпека життєдіяльності, охорона праці, цивільний захист		7			3	90	30			30			60							2		
28	Сучасна українська мова**		5			3	90							90										
29	Інформаційно-комунікаційні технології навчання**.		5			3	90							90										
	Всього по п. 2.1:		**6**			**18**	**540**	**30**			**30**			**510**							**2**		
	2.2. Цикл професійної підготовки																							
	2.2.1. Теоретична підготовка																							
30	Анатомія, фізіологія і гігієна дітей шкільного віку, основи медичних .	5				3	90							90										
31	Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі	5				3	90	30	14		16			60					2					
32	Психологія (загальна, вікова, педагогічна)	5				6	180	120	60		60			60					8					
33	Педагогіка	5				6	180	120	60		60			60					8					
34	Теорія та методика навчання природничої освітньої галузі	6				3	90	40	20	20				50						2				
35	Основи інклюзивної освіти	6				3	90	60	30		30			30						4				
36	Основи педагогічної майстерності	8				3	90	50	20		30			40										4
37	Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі	6			6	6	180	90	42		48			90						6				
38	Методика навчання математичної освітньої галузі	6				6	180	90	44		46			90						6				

39	Технологія інтегрованого навчання у початковій школі («Я досліджую сві	7				3	90	40	16		24			50							3	
40	Основи хореографії з методикою навчання		6			3	90	30	2		28			60						2		
41	Іншомовна освіта з методикою навчання		8			3	90	50	10		40			40								4
42	Методика навчання фізкультурної освітньої галузі	7				3	90	30	10		20			60							2	
43	Теорія та методика навчання технологічної освітньої галузі	7				6	180	80	20		60			100							6	
44	Методика навчання інформатичної освітньої галузі	8				3	90	50	20		30			40								4
45	Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі		8			3	90	40	10		30			50								3
46	Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освіт	8				3	90	40	10		30			50								3
	Всього по дисциплінам п.2.2.1:	**14**	**3**		**1**	**66**	**1980**	**960**	**388**	**20**	**552**			**1020**					**18**	**20**	**11**	**18**
	2.2.2. Практична підготовка																					
47	Навчальна (психолого-педагогічна) практика		5			3	90							90								
48	Виробнича (позакласна і позашкільна виховна робота) педагогічна практи	6				3	90							90								
49	Виробнича (пробні уроки і заняття) педагогічна практика	7				6	180							180								
50	Виробнича (безперервна) педагогічна практика	8				6	180							180								
	Всього по дисциплінам п.2.2.2:	**3**	**1**			**18**	**540**							**540**								
	Всього по п. 2.2:	**17**	**4**		**1**	**84**	**2520**	**960**	**388**	**20**	**552**			**1560**					**18**	**20**	**11**	**18**
	Разом за розділом (п. 2):	**17**	**10**		**1**	**102**	**3060**	**990**	**388**	**20**	**582**			**2070**					**18**	**20**	**13**	**18**
	3. Вибіркові навчальні дисципліни																					
51	Варіативна компонента ОПП 1		7			3	90	30	10	20				60							2	
52	Варіативна компонента ОПП 2		7			3	90	30	10	20				60							2	
53	Варіативна компонента ОПП 3		7			3	90	30	10	20				60							2	
54	Варіативна компонента ОПП 4		8			3	90	30	10	20				60								2
55	Варіативна компонента ОПП 5		5			3	90	30	10	20				60					2			
	Разом за розділом (п. 3):		**5**			**15**	**450**	**150**	**50**	**100**				**300**					**2**		**6**	**2**

4. Атестація																								
56	Комплексний кваліфікаційнний іспит	8				3	90							90										
	Разом за розділом (п. 4):					**3**	**90**							**90**										
Загальна кількість						**120**	**5728**	**3268**	**438**	**1842**	**932**	**56**		**2460**	**30**	**30**	**30**	**30**	**20**	**20**	**19**	**20**		
Кількість годин на тиждень														**45**										
Кількість екзаменів														**17**					**4**	**5**	**4**	**4**		
Кількість заліків														**15**					**4**	**3**	**4**	**4**		
Кількість курсових проектів														**0**										
Кількість курсових робіт														**1**						**1**				

Директор коледжу _____ **Москаленко Ю.М.**

Навчальний план затверджено вченою радою **Івано-Франківського фахового коледжу** (протокол № 5 від "06" 06 2023 року)

Погоджено: навчально-методичний відділ
"06" 06 2023 р.

_____
(підпис, прізвище та ініціали)

Голова циклової комісії _____ Гоцунєв І.Ї.
(підпис, прізвище та ініціали)

Гарант ОП _____ Гоцунєв І.Ї.

АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН

напрям підготовки (для ОКР «Фаховий молодший бакалавр»):
013 «Початкова освіта»
Нормативні дисципліни

Дисципліна: **Українська мова.**
Статус: загальноосвітня.
Рік, семестр: 2 роки, 1,2,3,4 семестри.

Мета: виховання студента як компетентної мовної особистості, яка відзначається високою мовленнєвою культурою, формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях з обов'язковим дотриманням мовних норм та мовленнєвого етикету; вироблення вмінь за лексемами й граматичними формами пізнавати національне світосприймання, ментальність рідного народу.

Завдання: виховання свідомого прагнення до вивчення української мови; вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях; ознайомлення з мовною системою як основою формування мовних умінь і навичок — орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних; формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому.

Зміст дисципліни. Практична стилістика і культура мовлення. Стилістичні засоби фонетики. Стилістичні засоби лексикології та фразеології. Словотворчі засоби стилістики. Сприймання чужого мовлення. Відтворення готового тексту. Практична стилістика і культура мовлення. Морфологічні засоби стилістики. Стилістика простих речень. Стилістика складних речень. Ділові папери. Інформаційні документи. Звіт. Стилістика речень з різними способами вираження чужого мовлення. Функціональна стилістика і культура мовлення. Студентський проект удосконалення власного мовлення. Риторика.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - ДПА (4 семестр).

Дисципліна: **Українська література.**
Статус: загальноосвітня.
Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до читання та вивчення художньої літератури, „ а через неї до фундаментальних цінностей культури", розширення культурно-пізнавальних інтересів студентів; сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному громадянському, морально-етичному, соціальному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі;

формування й утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: формування гуманістичного світогляду молодих громадян, розвиток їх духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних

орієнтирів, сприяння національному самоусвідомленню і стійкому відчуттю приналежності до європейської спільноти, бачення в українській художній творчості ментальних особливостей українця; піднесення загальної освіченості студентів у цілому, гуманітарної зокрема; набуття ними базових знань з української літератури, необхідних для повноцінної самореалізації в суспільстві; ознайомлення із визначними творами української художньої літератури, розвиток уміння сприймати літературний твір як явище мистецтва слова; формування читацької культури студентів, розвиток їх естетичних уподобань і смаків, уміння розрізняти явища класичної і масової культури; піднесення престижу національної літератури, виховання її читача й шанувальника, формування стійкого інтересу до української літератури як вагомого духовного спадку народу, повноцінного оригінального мистецтва; вивчення української літератури в національному і світовому культурологічному контекстах, у міжпредметних зв'язках; розвиток творчих та інтелектуальних здібностей студентів, логічного і критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументувати власну думку, орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі; вироблення вміння застосовувати здобуті на уроках літератури знання, навички у практичному житті; розвиток навичок самоосвіти, бажання і спроможності навчатися.

Зміст дисципліни. Література 70-90 рр. XIX ст. Українська література 10 рр. XX ст. Українська література 20-30 рр. XX ст. Поняття про «розстріляне Відродження». Поезія 20-30 рр. XX ст. Проза. Загальний огляд. Драматургія 20-30 рр. XX ст. Українська література за межами України. Література в Західній Україні (до 1939 р.). Еміграційна література. Організація МУР. Українська література 40-50 рр. XX ст. Українська література за межами України. Українська література другої половини XX – початку XXI ст. Загальні зауваження до характеристики літературного процесу. Поети-шістдесятники (загальна характеристика культурологічного явища «шістдесятництва»). Українська проза другої половини XX – початку XXI ст. Українська «химерна проза» XX ст. Література «українського бароко». Українська історична проза. Сучасна «молода» українська література. Сучасна поезія. Сучасна проза. Творчість Марії Матіос, Євгенії Кононенко, Дари Корній, Люко Дашвар. Література рідного краю.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік (4 семестр).

Дисципліна: **Зарубіжна література.**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестри

Мета: формування широкої читацької компетенції у студентів, яка базується на знаннях, уміннях пізнавального і творчого характеру, соціальних навичках, світоглядних переконаннях тощо.

Завдання: формувати у студентів уявлення про художню літературу як мистецтво слова, ознайомити студентів із сукупністю відомостей про вершинні явища світового літературного процесу означеного періоду, висвітлити найважливіші періоди творчого шляху визначених програмою авторів,

розкрити проблематику та ідейно – тематичну основу художніх творів, визначити місце і значення творчості письменника у розвитку світової культури, виявити нові засоби та форми художнього самовираження митця, навчити визначати національну своєрідність творів.

Зміст дисципліни. Соціально-психологічна проза XIX ст. Загальна характеристика розвитку культури та літератури XIX ст., розквіт соціально-психологічної прози. Література другої половини XIX ст. та на межі XIX – XX ст. Традиції і новаторські зрушення в літературі другої половини XIXст. Декадентські настрої в літературі та інших видах мистецтва. Поетична революція. Література першої половини XX ст. Історико-соціальна характеристика доби. Найвідоміші представники авангардистських і модерністських течій першої половини XX ст. Література другої половини

XX ст. Специфіка літератури другої половини XX ст. Розвиток існуючих і виникнення нових літературних напрямів, течій і тенденцій. Постмодерністська проза останніх десятиліть XX ст. Література на межі XX – XXI ст. Загальна характеристика історико-культурної ситуації к.XX-поч.XXI ст. Постмодернізм як один із провідних напрямків мистецтва кінця XX ст.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Іноземна мова.**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: забезпечити студентів системними знаннями фонетичної, лексичної, граматичної структури англійської мови та сформувати практичні мовленнєві навички, забезпечити практичне володіння усним і писемним літературним мовленням; вільно і граматично правильно спілкуватися іноземною мовою в різних ситуаціях повсякденного і професійного спілкування.

Завдання: сформувати у студентів системні знання з англійської мови і навчити правил їх функціонування та застосування у процесі спілкування; сформувати комунікативну компетенцію - здатність сприймати та адекватно реагувати на англійське мовлення різного функціонального спрямування; вдосконалити вміння студентів сприймати на слух монологічне та діалогічне англійське мовлення; навчити студентів спонтанно відтворювати діалогічне та монологічне мовлення відповідно до тематики, що вивчається; сформувати вміння здійснювати різні види письмових завдань (тести, диктанти, перекази, твори тощо) з метою вдосконалення навичок писемного мовлення; виробити у студентів навички правильної англійської вимови, максимально наближеної до літературно-фонетичних норм та навчити застосовувати фонетичні групи у практичному оволодінні англійською мовою; сформувати артикуляційну базу англійської мови; сформувати країнознавчу компетенцію – систему знань про особливості соціокультурного розвитку країн, мова яких вивчається (США, Великобританія, Австралія, Нова Зеландія); розвивати вміння здійснювати комунікацію англійською мовою на професійному рівні;

Зміст дисципліни. Люди та стосунки між ними. Якості особистості. Стосунки з товаришами, взаємодопомога. Мої друзі. Спілкування у сім'ї. Вибір професії. Робота та професії. Вимоги до професійних якостей та кваліфікації. Школа. Шкільне життя. Національна кухня Великої Британії та України. Сучасні засоби комунікації. Природні катаклізми. Види катаклізмів, їх причини та наслідки. Живопис в Україні. Живопис у Великобританії. Світ спорту. Спорт у моєму житті. Важливість англійської мови в світі. Вчимо мову самостійно. Готуємось до екзаменів . На екзамені. Плани на майбутнє. Вибір професії та пошук роботи. Взаємовідносини в сім'ї . Батьки і діти. У ресторані. Культура харчування в Україні. Культура харчування в Британії. Смаки та уподобання. Заклади громадського харчування. Природа і довкілля. Забруднення і його види. Поговоримо про мистецтво і його жанри. Молодь і молодіжна культура. Проблеми зайнятості молоді. Представницькі місії за кордоном. Міжнародне співробітництво.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – ДПА, залік.

Дисципліна: **Історія: Україна і світ**.

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 2 роки, 1,2,3,4 семестри

Мета: формувати соціальну компетентність, тобто здатність жити в українському соціумі, яка змістовно представлена сукупністю політичної, соціально-економічної, соціально-комунікативної, полікультурної, інформаційно-інструментальної, індивідуально-особистісної компетентностей, а також предметні компетентності такі, як хронологічна, просторова, інформаційна, мовленнєва, логічна, аксіологічна**.**

Завдання: формування історичного мислення, наукового світогляду;

набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Зміст дисципліни. Зміст курсу включає такі теми: «Україна на початку XX ст.», «Україна в Першій світовій війні», «Українська державність 1917–1921 рр.», «УСРР в період непу (1921–1928 рр.)», «Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)», «Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.», «Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)», «Повоєнна відбудова України», «Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953–1964 рр.)», «Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)», «Розпад Радянського Союзу та відродження назалежності України (1985–1991 рр.)», «Україна в умовах незалежності», «Наш край у другій половині XX – на початку XXI ст.».

Оцінювання**:** поточне, «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» – диференційований залік, «Правознавство» – державна підсумкова атестація.

Назва дисципліни**: Громадянська освіта (Основи правознавства, Основи економічної теорії).**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр.

Мета: формування системного уявлення в студентів про державу та право як основні засоби впорядкування суспільних відносин та вміння використовувати їх у практичному житті.

Завдання: ознайомити студентів з основами теорії держави та права і на цій основі сформувати їхнє уявлення про державно-правові реалії України; поглибити знання студентів про виникнення, типи та форми держави, історію розвитку української державності, сучасну українську державу та її органи; поглибити знання про соціальні норми, сформувати системне уявлення про правові норми, галузі права, правовідносини, правопорядок, правопорушення та юридичну відповідальність; сформувати системне уявлення про способи підтримання правопорядку, механізми захисту прав і свобод; виховувати переконаність у необхідності дотримання правових норм, непримиренність до протиправної поведінки; виробити в студентів уміння аналізувати суспільно-політичні події, користуватися правовими актами, юридичною літературою; формувати в студентів навички діяти згідно з нормами права у конкретних життєвих ситуаціях;сформувати в студентів уміння використовувати набуті знання у практичному житті тощо.

Зміст дисципліни. Основи теорії держави. Основи теорії права. Основи публічного права України.

Основи економічної теорії.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є оволодіння студентами основами системи знань про економічні відносини, економічні закони й принципи, які визначають поведінку людей в умовах виробничої та побутової діяльності, вивчення проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи економічної теорії» є:

- дати студентам систему теоретичних знань з основ економічної теорії;
- сформувати знання про закономірності функціонування й розвитку системи економічних відносин, а також діяльності економічних суб'єктів і економіки в цілому;
- забезпечити студентів уміннями аналізувати тенденції розвитку суспільства та аргументувати необхідність ринкових перетворень; визначати основні макроекономічні показники; пояснювати механізм ринкового саморегулювання, конкуренції, особливості функціонування ринкової економіки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є оволодіння студентами основами системи знань про економічні відносини, економічні закони й принципи, які визначають поведінку людей в умовах виробничої та побутової діяльності, вивчення проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи економічної теорії» є:

− дати студентам систему теоретичних знань з основ економічної теорії;

− сформувати знання про закономірності функціонування й розвитку системи економічних відносин, а також діяльності економічних суб'єктів і економіки в цілому;

− забезпечити студентів уміннями аналізувати тенденції розвитку суспільства та аргументувати необхідність ринкових перетворень; визначати основні макроекономічні показники; пояснювати механізм ринкового саморегулювання, конкуренції, особливості функціонування ринкової економіки.

Короткий зміст

Становлення й розвиток економічної теорії. Економічна думка в Україні. Методи дослідження економічних процесів і явищ. Функції економічної теорії. Суспільне виробництво. Поняття власності, суть відносин власності. Типи економічних систем. Товарне виробництво. Товар і його властивості. Функції грошей. Сутність ринку. Суб'єкти й об'єкти ринку. Основні функції і типи ринку. Попит. Пропозиція. Підприємство і підприємництво. Витрати виробництва та його структура. Конкуренція і монополія. Теорія ринкових структур. Економічне зростання та його фактори. Економічні цикли. Зайнятість і безробіття. Інфляція. Міжнародна економіка. Міграція робочої сили. Державне регулювання ринкової економіки.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 годин - 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль- екзамен.

Навчальна дисципліна: **Математика.**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри.

Мета: забезпечення рівня підготовки студентів з математики, необхідного для спеціальної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Завдання: формування у студентів наукового світогляду, уявлень про ідеї і методи математики, її ролі у пізнанні дійсності, усвідомлення математичних знань як невід'ємної складової загальної культури людини, необхідної умови повноцінного життя в сучасному суспільстві; стійкої мотивації до навчання; оволодіння студентами мовою математики в усній та письмовій формах, системою математичних знань, навичок і умінь, потрібних у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, достатніх для успішного оволодіння іншими освітніми галузями знань і забезпечення неперервності освіти; інтелектуальний розвиток особистості, передусім розвиток у студентів логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції;

екологічне, естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості; формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей студента.

Зміст дисципліни. Вступ. Основні види рівнянь та нерівностей з однією змінною. Дійсні числа. Числові функції. Корінь *n*-го степеня. Степенева функція. Тригонометричні функції кута. Тригонометричні рівняння та нерівності. Показникова функція. Логарифмічна функція. Похідна функції. Застосування похідної для дослідження функцій. Первісна. Визначений інтеграл. Застосування інтегралів. Елементи комбінаторики. Елементи теорії ймовірностей та математичної статистики. Вступ. Аксіоми планіметрії. Система опорних фактів курсу планіметрії. Початкові поняття стереометрії. Взаємне розміщення прямих у просторі. Паралельність прямої та площини. Паралельність площин. Перпендикулярність прямої і площини. Перпендикулярність площин. Відстані та кути у просторі. Вектори та координати у просторі. Геометричні тіла та многогранники. Тіла обертання. Об'єми многогранників. Об'єми та площі поверхонь тіл обертання.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – ДПА.

Дисципліна: **Фізика і астрономія.**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3 семестри.

Мета: ознайомити студентів з основними принципами і законами фізики та їх математичними виразами, ознайомити студентів з основними фізичними явищами, методами їх спостереження та експериментального дослідження. Навчити формувати і розв'язувати фізичні задачі, дати студентам уявлення про границі застосування фізичних моделей.

Завдання: студенти повинні **знати**: теоретичний матеріал в рамках програмних вимог; основні підходи розв'язування задач з курсу фізики; теоретичні основи обробки результатів вимірювань; **вміти**: формулювати основні закони фізики; розв'язувати задачі з курсу фізики; проводити експеримент по визначенню фізичних величин та перевірці законів фізики.

Зміст дисципліни. Задачі та експериментальний метод фізики. Абстракції та моделі у фізиці. Фізичні величини та їх вимірювання. Система одиниць фізичних величин. Кінематика матеріальної точки. Кінематика твердого тіла. Динаміка матеріальної точки. Перетворення Лоренца. Рух системи матеріальних точок. Закон збереження імпульсу. Закон збереження енергії. Рух тіл змінної маси. Кінетична енергія твердого тіла Рух при наявності сил тертя. Рух у полі сил тяжіння. Коливання. Гармонічні коливання. Згасаючі коливання. Вимушені коливання. Явище резонансу. Механіка пружніх тіл. Механіка рідин і газів. Гідростатика. Хвильовий рух. Елементи акустики. Основне рівняння кінетичної теорії газів; термодинамічні величини; статистичний і термодинамічний метод опису речовини; кінетичні характеристики молекулярного руху; задачі термодинаміки (поняття роботи, теплоти, внутрішньої енергії); процеси в ідеальних газах; закони реального газу; процеси, що відбуваються в рідких розчинах; молекулярний опис явищ в твердих тілах. основні ідеї, поняття і закони електрики і магнетизму, закони постійного струму, діелектричні властивості кристалів, механізми електропровідності, електропровідність металів та напівпровідників,

електромагнітну індукцію, рівняння Максвелла, електромагнітні коливання і хвилі, основні методи вимірювання електричних і магнітних величин та обробки даних експериментальних вимірювань. Основні поняття, визначення та закони оптики; теоретичні основи оптичних явищ; будова та принцип дії основних оптичних приладів. Основні властивості атомних ядер, основні властивості ядерних сил, основні закономірності і теоретичні уявлення про механізми α-, β-, γ-розпаду, моделі атомних ядер, ядерні реакції та їх класифікація, реакція поділу атомних ядер та її практичне використання, основні положення фізики елементарних частинок.

Оцінювання: поточне: контрольні роботи, усні відповіді, захист лабораторних робіт; форма підсумкового контролю - залік.

Дисципліна: **Хімія.**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестри.

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до вивчення даного предмета; формування засобами навчального предмета ключових компетентностей, необхідних для соціалізації, творчої самореалізації особистості, розуміння природничо-наукової картини світу; вироблення екологічного способу й стилю мислення, поведінки; утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: засвоєння системи знань про фундаментальні закони та факти хімії; висвітлення ролі хімії як науки, що забезпечує вирішення глобальних проблем людства, таких як енергетична, сировинна, продовольча та проблеми створення нових матеріалів; уміння здійснювати пошук, опрацьовувати та систематизувати наукову інформацію, оцінювати її достовірність; уміння самостійно й умотивовано організувати власну пізнавальну діяльність, виконувати лабораторні експерименти, проводити розрахунки за хімічними формулами і рівняннями; орієнтуватися і приймати рішення у проблемних наукових та практичних ситуаціях; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей студентів у процесі вивчення предмета «Хімія»; формування розуміння впливу хімії на технічний прогрес людства; пояснення хімічних процесів, що відбуваються в природі, побуті та на виробництві; вироблення навиків екологічно правильної поведінки в довкіллі; екологічне виховання студентів у цілому; розуміння небезпеки хімічних забруднень та їх впливу на організм людини, ризику безпечного поводження з легкозаймистими, токсичними та вибуховими речовинами; використання набутих знань та вмінь у практичному житті та побуті для визначення можливостей перебігу хімічних перетворень у різних умовах і розуміння їх наслідків; виготовлення розчинів необхідної концентрації в побуті та на виробництві.

Зміст дисципліни. Повторення питань курсу хімії основної школи. Неметалічні елементи та їх сполуки. Металічні елементи та їх сполуки. Органічні сполуки. Хімія і життя.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Біологія і екологія**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 1 рік, 2, 3 семестри.

Мета: забезпечення підготовки молодших спеціалістів знаннями з біології, формування наукової картини живої природи, екологічної культури, зміцнення духовного і фізичного здоров'я, формування ключових компетентностей, яких потребує сучасне життя.

Завдання: засвоєння студентами знань про хімічну будову, властивості, структуру і функціонування живих систем на різних рівнях організації живого; взаємозв'язки між живими системами, неживою природою; оволодіння методологією наукового пізнання; вміннями самостійного вивчення основних понять, законів, біологічних закономірностей; уміннями спостерігати, досліджувати і пояснювати явища природи; застосовувати теоретичні знання з метою професійного самовизначення у прикладних сферах людської діяльності (медицина, сільське господарство, біотехнологія, педагогіка); формування вмінь встановлювати гармонійні стосунки з природою на основі поваги до життя як найвищої цінності, до всього живого як унікальної частини біосфери; емоційно-ціннісного ставлення до природи, до себе, до людей, до загальнолюдських духовних цінностей; формування умінь використовувати набуті знання для оцінки наслідків своєї діяльності по відношенню до навколишнього середовища, здоров'я інших людей, власного здоров'я, обґрунтування та дотримання заходів профілактики захворювань, правил поведінки у природі; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей та якостей особистості, прагнення до самоосвіти; виховання переконаності у можливості пізнання живої природи, необхідності дбайливого ставлення до оточуючого середовища, власного здоров'я.

Зміст дисципліни. Розділ І. «Молекулярний рівень організації життя». Розділ ІІ «Клітинний рівень організації життя». Розділ ІІІ «Організмовий рівень організації життя». Розділ ІV «Надорганізмові рівні організації життя». Розділ V «Історичний розвиток органічного світу».

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Дисципліна: **Географія**

Статус: загальноосвітня.

Рік, семестр: 1 рік, 4 семестр.

Мета: вдосконалити уяву студентів про географічну картину світу, утверджувати поняття про географію як конструктивну науку і формувати географічне мислення на основі історичного, територіального, комплексного, типологічного, проблемного і конструктивного підходів.

Завдання: формування соціальної та поглиблення функціональної, інформаційної та ціннісно-смислової компетенції.

Зміст дисципліни. Вступ. Предмет соціально-економічної географії світу. Історико-географічні регіони світу. Видатні економ-географи світу.

Розділ І. ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІКО – ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СВІТУ. Політична карта світу. Населення світу. Взаємодія суспільства і природи. Світові природні ресурси. Світове господарство. Промисловість. Глобальні проблеми людства. Розділ ІІ. РЕГІОНИ ТА КРАЇНИ СВІТУ. Країни Європи. Країни Азії. Країни Північної Америки. Країни Латинської Америки. Країни Африки, Австралії та Океанії.

Оцінювання: поточне оцінювання, форма підсумкового контролю – залік («Початкова освіта», «Дошкільна освіта», «Дизайн»; ДПА («Правознавство»).

Назва дисципліни**: Фізична культура.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік; 1, 2, 3, 4 семестри.

Мета: послідовне формування фізичного виховання особистості фахівця відповідного рівня освіти.

Завдання: формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості і підготовки її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, установлення на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом; формування системи знань з фізичної культури та здорового способу життя, необхідних у процесі життєдіяльності , навчання, роботі, сімейному фізичному вихованні; зміцнення здоров’я, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності на протязі всього періоду навчання; оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами раціональної фізкультурної діяльності, забезпечення, зберігання і зміцнення здоров’я, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості.

Зміст дисципліни. Теоретична підготовка.

1.Фізична культура і спорт у системі загальнолюдських цінностей,забезпечення здоров’я і фахової дієздатності.

2. Фізична культура і система фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

3. Фізична культура і основи здорового способу життя студента.

4.Фізична підготовка в системі фізичного вдосконалення людини.

5.Контроль і самоконтроль у процесі фізичного удосконалення.

Методична підготовка.

1.Засоби перевірки і оцінки головних рухових якостей (витривалість, сила, швидкість, спритність, гнучкість)та навичок і умінь(плавання, легка атлетика, ігрові види спорту, туризм, орієнтування тощо)

2.Організація і методика проведення самостійних занять з фізичного виховання в умовах вищого навчального закладу.

3.Методика самоконтролю в процесі занять фізичними вправами.

4.Основи методики побудови визначеної форми занять системами фізичних вправ.

5.Основи методики загартування.

Дисципліна: **Захист України**
Статус: загальноосвітня.
Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестри.

Мета: підготовка студентів до надання першої медичної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного і військового часу при отриманні механічних травм, радіаційних уражень та різноманітних отруєнь і укусів.

Завдання: знати заходи, ліки і засоби першої медичної підготовки при різноманітних ушкодженнях і хворобах; вміти надавати першу допомогу постраждалим від надзвичайних ситуацій; набути первинних навичок у проведенні реанімаційних заходів, прийомів зупинки кровотеч, іммобілізації, накладання пов'язок при пораненнях, оволодінні засобами медичної допомоги при різноманітних отруєннях.

Зміст дисципліни. Основні травми та перша допомога при них.

Основні методи реанімації потерпілих та правила надання першої допомоги. Фізіологічні основи статевих відносин. Профілактика інфекційних захворювань та догляд за хворими.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.

Назва дисципліни**: Мистецтво (Культурологія).**
Статус: нормативна.
Рік, семестр: 1 рік, 1,2 семестри.

Мета: формування системи знань про культурологію та закономірності культурного процесу; про культуру як специфічний та унікальний феномен людства, її роль у формуванні особистості й розвитку суспільства; засвоєння навичок аналізу явищ культури, вміння орієнтуватися в основних проблемах культурології, розуміння культурної зумовленості економіки і здатність ураховувати культурну специфіку при вирішенні соціально-економічних проблем.

Завдання: оволодіння основними термінами і поняттями культурології на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті; вивчення культури в розвитку, в єдності та суперечності різних процесів і тенденцій, засвоєння сутності та цінностей основних здобутків культури, її суттєвих рис; розгляд української культури в контексті її історичного розвитку та досягнень світової і європейської культур; формування вмінь і навичок застосування знань з культурології для визначення лінії власної поведінки в умовах розмаїття культур.

Зміст дисципліни. Основні концептуальні парадигми культурології; історичний, філософський і мистецький чинники культурного процесу; етапи та закономірності розвитку культури; процес створення, поширення та засвоєння цінностей культури; досягнення в різних галузях духовної та художньої культури.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 години — 37 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Дисципліна: **Основи інформатики та комп'ютерної техніки (інформатика).**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2, семестри.

Метою курсу є формування у студентів теоретичної бази знань з основ інформатики, умінь і навичок ефективного використання сучасних комп'ютерно-інформаційних технологій у своїй діяльності, що має забезпечити формування у молодших спеціалістів інформаційної культури та інформатично-комунікативної компетентності.

Мета курсу досягається через практичне оволодіння студентами навичками роботи з прикладним програмним забезпеченням загального та навчального призначення, ознайомлення з функціональним призначенням основних пристроїв комп'ютера та принципами їх будови і дії

Завданнями курсу є:

формування у студентів бази знань, умінь і навичок, необхідних для кваліфікованого та ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті;

розвиток у студентів уміння самостійно опановувати та раціонально використовувати програмні засоби різного призначення, цілеспрямовано шукати й систематизувати інформацію, використовувати електронні засоби обміну даними;

формування у студентів уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології з метою ефективного розв'язання різноманітних завдань щодо отримання, обробки, збереження, подання інформації, які пов'язані з майбутньою професійною діяльністю в умовах інформаційного суспільства.

В результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

– визначення інформації, її властивості, інформаційні процеси та інформаційні системи;

– загальні принципи розв'язування задач за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення загального та навчального призначення;

– принципи будови та дії комп'ютера;

– призначення офісних пакетів для вирішення прикладних задач;

– можливості використання глобальної мережі Інтернет, пошук потрібних відомостей;

вміти:

– проводити основні операції над інформаційними об’єктами, зокрема створювати та опрацьовувати інформаційні об’єкти в різних програмних середовищах;

– здійснювати пошук необхідних інформаційних матеріалів (відомостей) з використанням пошукових систем, зокрема в Інтернеті;

– використовувати офісні пакети (текстовий процесор MS Word, табличний процесор MS Excel) для розв’язку задач прикладного рівня;

– алгоритмічно, логічно та критично мислити;

– вміти використовувати середовище програмування;

– складати лінійні програми та програми з розгалуженнями в середовищі програмування;

– висувати нескладні гіпотези навчально-пізнавального характеру і перевіряти їх при розв’язуванні практичних задач з використанням інформаційно- комунікаційних технологій (ІКТ);

– використовувати засоби ІКТ для обміну повідомленнями та організації співпраці при розв’язуванні навчальних, в тому числі які виникають при навчанні інших предметів, дослідницьких і практичних життєвих завдань;

– планувати, організовувати та здійснювати індивідуальну і колективну діяльність в інформаційному середовищі;

– безпечно працювати з інформаційними системами.

Короткий зміст курсу.

Тема. 1. Основні поняття інформатики. Типова архітектура комп’ютера

Тема. 2. Файлова система. Робота з об’єктами файлової системи *

Тема 3. Основи функціонування Інтернет *

Тема 4. Текстовий процесор MS Word. Стильове оформлення документа *

Тема 5. Текстовий процесор MS Word. Робота з об’єктами текстового процесора *

Тема.6. Табличний процесор MS Excel. Автоматизація обчислень у середовищі табличного процесора *

Тема. 7. Табличний процесор MS Excel. Аналіз даних у середовищі табличного процесора *

Тема. 8. Системи управління базами даних. Розробка моделі «Сутність-зв’язок» *

Тема. 9. Системи управління базами даних. Створення запитів, форм та звітів *

Тема 10. Основи програмування. Введення й виведення даних, робота зі змінними *

Тема. 11. Основи програмування. Розробка програм з лінійною структурою *

Тема 12. Основи програмування. Складання програм з розгалуженнями

Форма підсумкового контролю – залік**.**

Назва дисципліни: **Вступ до спеціальності**

Статус: Нормативна.

Рік, семестр: 3, семестр 6.

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є розкриття перед майбутніми спеціалістами змісту педагогічної діяльності, її сутності та ролі в сучасному суспільстві, основних шляхів оволодіння вчительською професією.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- розкрити соціальну значущість педагогічної професії, її місце і функції в сучасному суспільстві, систему вищої педагогічної освіти;
- ознайомити студентів з науковими основами професійної діяльності й спілкування вчителя та вимогами до його особистості;
- розкрити структуру і організацію навчально-виховного процесу у вищому педагогічному закладі; допомогти студентам в оволодінні прийомами раціональної організації навчальної праці, сприяти їх адаптації до особливостей навчання у вищій школі;
- формувати у студентів професійно-педагогічну спрямованість, потребу в систематичному самовихованні й самовдосконаленні;
- формувати дієві установки на пошук та вдосконалення власного стилю педагогічної діяльності і спілкування як необхідних умов професійного росту;
- сприяти становленню першооснов професійної культури і компетентності майбутніх педагогів.

Короткий зміст. Виникнення і становлення педагогічної професії. Особливості педагогічної професії. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності. Компоненти педагогічної майстерності. Роль початкової школи у національному відродженні. Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов'язки. Вища педагогічна освіта в Україні. Принципи та основні форми організації навчального процесу у вузі. Самостійна і науково-дослідна робота студентів. Педагогічна практика. Професійне спілкування. Стилі педагогічного спілкування. Професійне самовиховання майбутніх педагогів.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 години — 20 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік

Назва дисципліни: **Сучасна українська мова.**

Статус: нормативна.

Рік: 3, семестр 5.

Мета: сприяти підвищенню культури мовлення студентів, виробленню і дальшому удосконаленню їх орфографічних і пунктуаційних навичок.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасна українська мова (з практикумом)» є:

- досягти глибокого усвідомлення студентами основних шляхів і процесів появи та розвитку української мови, сформувати вміння аналізувати мовні явища з урахуванням історичних змін;
- домогтися глибокого розуміння і засвоєння майбутніми вчителями

початкових класів усіх тем курсу;

– виробити вміння студентів аналізувати фонетичні, словотворчі, лексичні та граматичні мовні факти згідно з теоретичними відомостями;

– постійно працювати над формуванням культури усного та писемного мовлення, використовуючи під час практичних занять різноманітний стилістично диференційований дидактичний матеріал;

– сприяти професійному спрямуванню вузівського лінгвістичного курсу, враховувати наступність його з відповідною дисципліною середньої школи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

– будову мовленнєвого апарату;

– фізичну сутність звуків;

– шляхи творення та класифікацію голосних звуків;

– визначення таких основних понять: фонологія, фонема, алофони, варіанти фонем, фонематична транскрипція;

– етапи становлення фонології як окремої мовознавчої науки;

– склад фонем сучасної української літературної мови;

– диференційні й інтегральні (нейтральні) ознаки фонеми;

– шляхи творення та класифікацію приголосних звуків;

– визначення таких основних понять: мовленнєвий потік, коартикуляція, модифікації, акомодація, асиміляція, дисиміляція, редукція, альтернації;

– сукупність умов, у яких реалізуються і взаємодіють звуки в потоці мовлення;

– особливості комбінаторних та позиційних фонетичних змін;

– типи фонетичних та історичних чергувань;

– визначення основних понять орфографії та графіки;

– основні ознаки принципів українського правопису;

– звукове значення букв українського алфавіту;

– шляхи виникнення і розвитку письма в Україні;

– правила вживання великої літери в сучасній українській літературній мові;

– поділ словникового складу на загальновживану і спеціальну лексику;

– принципи протиставлення лексики з погляду її вживання у мовленнєвій діяльності;

– ознаки міжстильової та стилістично забарвленої лексики;

– етапи розвитку і становлення фразеологічних студій в Україні;

– аспекти вивчення фразеологічних одиниць;

– погляди вчених на проблему класифікації фразеологізмів;

– предмет розділу “Морфеміка і словотвір”;

– зміст терміна “морфема”;

– типи морфем, наявних у слові, функції кожної з них;

– різницю між коренем та основою слова;

– ознаки основи;

– значення кожного терміна, що стосується словотвору;

– суть кожного способу словотвору, різницю між ними;

– особливості й послідовність виконання морфемного й словотвірного розборів;

– частини мови, принципи їх виділення;

– семантику, морфологічні ознаки, синтаксичні функції числівників, дієприкметників, дієприслівників;

– особливості відмінювання числівників різних розрядів;

– частини мови, принципи їх виділення;

– семантику, морфологічні ознаки, синтаксичні функції прислівників;

– особливості правопису;

– що таке словосполучення;

– типи синтаксичних відношень у словосполученні;

– типи синтаксичних словосполучень за будовою;

– типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова;

– основні ознаки речення;

– типи речень за метою висловлювання та структурою;

– типи простих речень;

– основні ознаки головних членів речення, їх типи за будовою та способом вираження;

– диференційні ознаки другорядних членів речення, їх види;

– теоретичні відомості про складне речення;

– засоби зв'язку частин складного речення та їх класифікацію;

– розділові знаки в складному реченні;

– засоби зв'язку частин складного речення та їх класифікацію;

– розділові знаки в складному реченні.

вміти :

– характеризувати звуки з погляду їх артикуляційних і акустичних властивостей, визначаючи звуки за їх суттєвими ознаками;

– ілюструвати прикладами фонетичні закони та явища української мови;

– визначати звуковий склад слів, потоку мовлення, характеризувати кожен звук;

– виділяти фонеми у мові;

– ілюструвати прикладами постійні й змінні ознаки звукових одиниць;

– правильно встановлювати різницю між звуком і фонемою;

– записувати слова фонематичною транскрипцією та виконувати їх фонематичний розбір;

– дотримуватися норм вимови, властивих українській літературній мові, помічати відхилення від них, удосконалювати своє мовлення;

– розрізняти два типи комбінаторних змін (асиміляцію і акомодацію);

– ілюструвати прикладами пристосування, уподібнення та розподібнення звуків у мовленнєвому потоці;

– правильно встановлювати різницю між фонетичними та історични-ми чергуваннями, пояснювати їх;

– визначення таких основних понять: мовленнєвий потік, склад, наголос, інтонація;

– основні закономірності виділення складів в українській мові;

– членувати потік мовлення, визначати словесний, логічний наголоси як засоби його оформлення, виділяти й характеризувати фонетичний склад;

– з`ясовувати специфіку й обсяг вивчення орфографії, графіки у вищому навчальному закладі та школі;

– знаходити орфограми у запропонованих словах і пояснювати їх за допомогою правил орфографії;

– користуватися орфографічними словниками;

– правильно встановлювати співвідношення між звуком і буквою, звуком і фонемою;

– послідовно розрізняти букву, звук, фонему;

– виконувати орфографічний та графічний розбори слова;

– визначати приналежність слова до активного чи пасивного шару лексики;

– встановлювати загальнонародний чи локальний характер слова;

– виявляти приналежність слова до одного з шарів стилістично нейтральної чи специфічної лексики;

– пояснювати стилістичну функцію слова у поданому тексті;

– класифікувати подані фразеологічні одиниці;

– встановлювати джерела української фразеології;

– пояснювати стилістичні функції фразеологізмів;

– розрізняти змінні й незмінні слова, визначати їхню морфемну будову;

– визначати варіанти морфем;

– добирати споріднені слова;

– будувати словотвірний ланцюжок, словотвірне гніздо;

– виконувати словотвірний і морфемний розбори;

– встановлювати граматичні значення слів, мовні засоби їхнього вираження;

– відмінювати числівники, дієприкметники, дієприслівники;

– виконувати повний морфологічний розбір числівників, дієприкметників, дієприслівників;

– встановлювати граматичні значення слів, мовні засоби їхнього вираження;

– відмінювати прислівники;

– виконувати повний морфологічний розбір прислівників;

– виокремлювати та самостійно будувати словосполучення;

– розмежовувати типи синтаксичних відношень у словосполученні; типи синтаксичних словосполучень за будовою; типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова;

– аналізувати прості речення;

– виокремлювати головні та другорядні члени речення й характеризувати їх;

– розрізняти сполучникові й безсполучникові складні речення;

– складати зазначені конструкції відповідно до комунікативного завдання;

– розрізняти сполучникові й безсполучникові складні речення;

– складати зазначені конструкції відповідно до комунікативного завдання.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 год. – 17 тижнів, 4 год. на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік.

Назва дисципліни: **Інформаційно-комунікаційні технології навчання.**

Статус: Нормативна.

Рік, семестр: 3, семестр 5.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері інформаційно-комунікаційних технологій з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також досягнення науково-технічного прогресу.

Завданням вивчення дисципліни є засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Тематичний план дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології, технічні засоби навчання»:

1. Операційна система Linux Ubuntu
2. Робота з документами в текстовому редакторі LibreOffice Writer
3. Створення документів за допомогою табличного процесора LibreOffice Calc
4. Використання LibreOffice Impress для створення презентацій
5. Комп’ютерні мережі. Глобальна мережа Інтернет
6. Спілкування в мережі Інтернет
7. Мультимедійне обладнання. Програмне забезпечення мультимедійного комплексу.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 год. – 17 тижнів, 2 год. на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль - залік.

Навчальна дисципліна: **Анатомія, фізіологія та гігієна дітей шкільного віку, основи медичних знань.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: рік 3, семестр 5.

Мета: висвітлити особливості життєдіяльності організму в різні періоди онтогенезу, функції органів, систем органів і організму в цілому в міру його росту і розвитку, своєрідність функції на кожному віковому етапі;

Завдання: сформувати у студентів систему знань про вікові особливості будови організму дитини, механізми перебігу основних фізіологічних функцій, таких як дихання, травлення, виділення, обмін речовин та енергії. Вивчити закономірності основ гігієни дитячого організму. Ознайомитись з фізіологічними процесами, що відбуваються в організмі дитини.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин, 17 тижнів 4 години на тиждень

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – екзамен.

Назва дисципліни**: Психологія (загальна, вікова, педагогічна).**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: рік 3; семестр 5.

Мета: закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши студентів із найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини. Ознайомити студентів із віковою мінливістю психіки людини, особливостями формування Я-концепції людини, її пізнавальної та емоційно-вольової сфери; з'ясувати питання, пов'язані зі становленням комунікативної діяльності людини тощо. Вивчення курсу передбачає забезпечення майбутніх учителів початкових класів теоретичними знаннями з основ педагогічної психології, зокрема: озброєння студентів знаннями психологічних закономірностей навчання і виховання, особливостей педагогічної діяльності, особистості вчителя.

Завдання:

- оволодіти такими базовими поняттями «Загальної психології», як об'єкт та предмет психології, метод, методологія, психіка, свідомість, самосвідомість, несвідоме.
- сформувати у студентів уявлення про закономірності, чинники і механізми психічного розвитку людини, особливості формування психічних якостей особистості, становлення і розвиток психічних процесів, емоцій і їх властивостей у дітей, підлітків, юнаків та дорослих;
- ознайомити студентів з провідними течіями, напрямками, теоретичними і концептуальними підходами до психічного розвитку людини, вікового розвитку особистості, системою концептуальних і теоретичних положень, що утворюють основу вікової психології;
- забезпечити вивчення студентами критеріїв, закономірностей, завдань, синзетивних періодів, питань внутрішньоособистісного вибору в процесі психічного розвитку особистості, вікових можливостей засвоєння знань, нормативних і ситуативних криз на кожному етапі психічного розвитку від народження до старості.

Зміст дисципліни. Вступ до загальної, вікової, педагогічної психології. Мозок і психіка. Розвиток психіки і свідомості. Психологія особистості. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Психологія соціальних груп. Психологічна характеристика діяльності. Мова і мовлення. Спілкування. Пізнавальні психічні процеси. Увага. Пізнавальні психічні процеси. Відчуття. Пізнавальні психічні процеси. Сприймання. Пізнавальні психічні процеси. Мислення. Пізнавальні психічні процеси. Уява. Пізнавальні психічні процеси.

Пам'ять. Емоційно-вольові психічні процеси. Емоції та почуття. Емоційно-вольові психічні процеси. Воля.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні категорії вікової психології;
- історичні передумови виникнення і розвитку вікової психології як науки;
- систему концептуальних і теоретичних положень, що утворюють основу вікової психології;
- принципи, критерії та закономірності психічного розвитку людини;
- чинники, що визначають перебіг та результат психічного розвитку;
- теоретичні та концептуальні підходи до вікового розвитку особистості;
- особливості виникнення і розвитку психічних процесів, властивостей, станів та утворень у дітей, підлітків, юнаків та дорослих;
- вікові можливості засвоєння знань;
- навчальні та виховні можливості, засоби та стратегії сім'ї, дошкільних закладів, школи та ін. інститутів соціалізації;
- закономірності виникнення та розв'язання вікових криз протягом онтогенезу від народження до старості;
- процеси та закономірності внутрішньоутробного розвитку та народження дитини;
- особливості розвитку мови; види спілкування у пренатальному, немовлячому, ранньому, дошкільному, молодшому шкільному та підлітковому віці;
- провідні види діяльності на кожному віковому етапі розвитку людини;
- сенситивні періоди розвитку та можливості, які вони відкривають;
- новоутворення та зони ближнього розвитку на кожному з вікових етапів;
- особливості фізичного розвитку, моторики та їх значення для розвитку психіки людини;
- закономірності емоційного, когнітивного та особистісного розвитку дітей, підлітків, юнаків та дорослих;
- основні категорії педагогічної психології;
- історичні передумови виникнення і розвитку педагогічної психології як науки;
- систему концептуальних і теоретичних положень, що утворюють основу педагогічної психології;
- принципи, критерії та закономірності навчання і виховання;
- види соціальних інститутів виховання і методів формування творчо активної особистості на різних етапах онтогенезу, психологічну сутність педагогічної діяльності;
- особливості педагогічної діяльності, її функції;
- характеристику педагогічної майстерності, стилів педагогічної діяльності, стилів педагогічного спілкування.

вміти:

- самостійно працювати з науковою психологічною літературою;

- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- забезпечувати в умовах навчально-виховного процесу неперервний та ефективний процес соціалізації індивіда;
- спрямовувати потребнісно-мотиваційну сферу дитини до завдань навчання та виховання, враховуючи вік та соціальну ситуацію розвитку;
- організовувати навчально-виховний процес, враховуючи вікові особливості сприйняття та засвоєння, провідну діяльність, сенситивні періоди та ін.
- визначати психологічні симптоми криз вікового розвитку та надавати базову психологічну допомогу (рекомендації батькам, рідним, друзям) для їх успішного подолання;
- здійснювати психолого-педагогічний патронаж розвитку пізнавальних здібностей в учнів;
- оперувати та використовувати у власній науково-педагогічній діяльності основні поняття і категорії вікової психології;
- враховувати гендерні фактори в організації навчально-виховного процесу,
- здійснювати аналіз психічного розвитку дитини за основними критеріями;
- знаходити контакт і спілкуватися з дітьми різного віку, орієнтуючись на їх потреби та оцінку власної особистості;
- оволодіти комунікативними засобами подачі матеріалу, бесідувати та диспутувати на задану тему з вікової психології;
- самостійно працювати з науковою психологічною літературою;
- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти;
- забезпечувати в умовах навчально-виховного процесу неперервний та ефективний процес соціалізації індивіда;
- спрямовувати потребнісно-мотиваційну сферу дитини до завдань навчання та виховання, враховуючи вік та соціальну ситуацію розвитку;
- організовувати навчально-виховний процес,враховуючи вікові особливості сприйняття та засвоєння, провідну діяльність, сенситивні періоди та ін.;
- здійснювати психолого-педагогічний патронаж розвитку пізнавальних здібностей в учнів;
- оперувати та використовувати у власній науково-педагогічній діяльності основні поняття і категорії педагогічної психології;
- враховувати гендерні фактори в організації навчально-виховного процесу;

- знаходити контакт і спілкуватися з дітьми різного віку, орієнтуючись на їх потреби та оцінку власної особистості;
- оволодіти комунікативними засобами подачі матеріалу, бесідувати та диспутувати на задану тему з педагогічної психології;
- орієнтуватися в сучасних підходах та технологіях навчання.

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 180 годин — 17 тижнів, 8 години на тиждень.

Форма підсумкового контролю - екзамен.

Назва дисципліни**: Педагогіка.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: рік 3, семестр 5.

Мета педагогіки: визначення цілей та завдань, які вона ставить перед собою у процесі навчання та виховання. Основною метою педагогіки є розвиток особистості учня, його здібностей, знань та навичок, які необхідні для успішного функціонування у суспільстві. Педагогіка також спрямована на формування цінностей, етичних і моральних норм, розвиток критичного мислення та здатності до саморозвитку і самовдосконалення. Вона також сприяє формуванню соціальної компетентності і адаптації учнів до змін у соціальному середовищі.

Завдання:

Навчання: передача знань, умінь та навичок учням відповідно до їхніх потреб і можливостей.

Виховання: формування цінностей, навичок, етичних і моральних норм, сприяння розвитку особистості та соціальних якостей.

Розвиток: сприяння фізичному, інтелектуальному, емоційному та соціальному розвитку учнів.

Діагностика: оцінка рівня знань, навичок і потреб учнів для подальшого планування індивідуалізованого навчального процесу.

Стимулювання саморозвитку: заохочення самостійного навчання, критичного мислення та творчості учнів.

Соціалізація: підготовка учнів до життя у суспільстві, формування соціальних навичок, співробітництва та взаємодії з іншими людьми.

Інклюзія: забезпечення рівних можливостей для навчання та розвитку всіх учнів, незалежно від їхніх індивідуальних особливостей та потреб.

Консультування: надання педагогічної підтримки та порад учням, їхнім батькам та колегам.

Зміст дисципліни.

Теорії навчання і виховання: вивчення основних підходів до розуміння процесів навчання і виховання, включаючи психологічні, соціологічні, філософські та інші теорії.

Методи навчання і виховання: ознайомлення з різноманітними методами, прийомами та техніками, що використовуються для ефективного навчання та виховання учнів.

Педагогічна технологія: вивчення сучасних технологій, які використовуються в навчальному процесі, таких як використання інтерактивних дошок, комп'ютерні програми, відео- та аудіо-матеріали тощо.

Організація навчального процесу: розробка планування та організації уроків, управління класом, оцінювання знань учнів та створення сприятливого навчального середовища.

Психологія розвитку: вивчення основних закономірностей психічного розвитку дитини, її психологічних потреб і можливостей.

Соціальна педагогіка: вивчення проблем соціальної адаптації, виховання в морально-етичних цінностях, формування соціальної компетентності тощо.

Специфічні аспекти: дослідження особливостей навчання і виховання в різних вікових групах, в різних соціокультурних умовах, участь у педагогічних практиках та інше.

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 180 годин — 17 тижнів, 8 години на тиждень.

Оцінювання*:* поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни**: Історія України.**

Статус: Нормативна.

Рік, семестр: 2, семестр 3,4.

Анотація: Навчальна дисципліна орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами сутності соціально-політичних процесів, що відбувалися і відбуваються в Україні. Вивчення явищ соціально-політичної історії ґрунтується на їх систематизації та періодизації в хронологічній послідовності. Студенти повинні знати стан основних проблем історичної науки; суспільний лад на різних етапах історичного розвитку української державності; загальне та особливе в історичному розвитку українських земель

Мета вивчення курсу – формувати соціальну компетентність, тобто здатність жити в українському соціумі, яка змістовно представлена сукупністю політичної, соціально-економічної, соціально-комунікативної, полікультурної, інформаційно-інструментальної, індивідуально-особистісної компетентностей, а також предметні компетентності такі, як хронологічна, просторова, інформаційна, мовленнєва, логічна, аксіологічна**.**

Завдання курсу:

•формування історичного мислення, наукового світогляду;

•набуття навичок науково-історичного аналізу;

•виявлення логіки та об’єктивних закономірностей історичного процесу;

•виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Короткий зміст курсу. Вивчаючи курс «Історія України» студенти повинні ***вміти:***

- аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;

- порівнювати історичні події, процеси з періодами (епохами);
- розрізняти тенденційно подану інформацію;
- орієнтуватись у науковій періодизації історії України;
- вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему;
- самостійно складати конспект, тези, готувати реферат, есе, відповідь на конференцію, семінарське заняття;
- вміти диспутувати, писати наукові студентські роботи.

Вивчаючи курс «Історія України» студенти повинні ***знати:***

- сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України;
- основні закони та етапи розвитку людської спільності;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах;
- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- історичні події;
- зародження та розвиток української державності;
- процеси розбудови сучасної незалежної української держави;
- діяльність історичних осіб і політичних партій.

Зміст курсу включає такі теми: «Україна на початку ХХ ст.», «Україна в Першій світовій війні», «Українська державність 1917–1921 рр.», «УСРР в період непу (1921–1928 рр.)», «Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)», «Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.», «Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)», «Повоєнна відбудова України», «Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953–1964 рр.)», «Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)», «Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)», «Україна в умовах незалежності», «Наш край у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.».

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 години - 17 тижнів, 2 години на тиждень

Оцінювання – поточне оцінювання, підсумковий контроль - залік.

Навчальна дисципліна**: Безпека життєдіяльності, охорона праці, цивільний захист.**

Статус: нормативна.

Рік 4, семестр 7.

Мета: підготовка особи до активної участі в забезпеченні тривалого повноцінного життя в суспільстві, що динамічно змінюється. Молодший спеціаліст повинен бути здатним забезпечити необхідний рівень безпеки в повсякденні як для себе, так і для осіб, про яких піклується. Він також повинен бути готовим забезпечити індивідуальну безпеку та виконувати певні роботи в

складі групи фахівців із забезпечення зовнішнього захисту людей в умовах надзвичайних ситуацій.

Завдання: *у* результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати*:* основні етапи розвитку проблеми забезпечення безпеки життєдіяльності людини; основні поняття, визначення та терміни безпеки життєдіяльності; джерела небезпеки та їх класифікацію; концепцію допустимого ризику; надзвичайні ситуації та їхню класифікацію; системи забезпечення життєдіяльності людини; об'єкти та цілі безпеки життєдіяльності в системі «людина - життєве середовище» різного рівня.

Мета: «Охорона праці» - нормативна дисципліна, у процесі вивчення якої у майбутніх фахівців формується необхідний рівень знань та умінь з правових та організаційних питань охорони праці гігієни праці, виробничої санітарії, технічної та пожежної безпеки, визначених відповідними державними стандартами освіти, а також активна позиція щодо практичної реалізації принципів пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників щодо результатів виробничої діяльності.

Завдання: студенти повинні знати: принципи державної політики у галузі охорони праці; основний зміст законодавчих та інших державних нормативних актів охорони праці; основні положення чинних нормативних актів та інших документів з виробничої санітарії, особистої гігієни, технічної та пожежної безпеки; конструкції та технічні характеристики засобів індивідуального захисту працівників;

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 години - 17 тижнів, 2 години на тиждень

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - залік.

Навчальна дисципліна**: Теорія та методика навчання природничої освітньої галузі.**

Статус: нормативна.

Рік 3, семестр 6.

Мета: вивчення курсу має на меті формування природничо-наукового світогляду на основі пізнання закономірностей функціонування та розвитку геосфер нашої планети; вивчення будови, процесів життєдіяльності, різноманітності, значення, поширення різних представників тваринного і рослинного світу; принципів систематики; екологічної характеристики основних систематичних груп рослин та тварин.

Завдання: студенти повинні знати: планетарні характеристики та фізичні властивості Землі, її внутрішню та зовнішню будову; будову Сонячної системи; форми рельєфу суходолу; загальні відомості про гідросферу; загальні відомості про атмосферу; значення рослин у природі і практичній діяльності людини, будову та функції рослинних клітин, процеси росту та розвитку рослин, сезонні зміни у житті рослин та їх причини, принципи систематики рослин; загальну характеристику царства Тварин; роль живих організмів, мінеральної речовини, клімату і рельєфу в утворенні ґрунту.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 години – 16 тижнів, 2 години на тиждень

Оцінювання: поточне.
Підсумковий контроль: екзамен.

Навчальна дисципліна: **Основи педагогічної майстерності.**
Статус: нормативна.
Рік 4, семестр 8.

Мета: формування в майбутніх педагогів-дошкільників потреби у самовихованні, самовдосконаленні, прояві своєї творчої індивідуальності у професійно-педагогічній діяльності.

Завдання:

- *пізнавальні:* розвивати у майбутніх вихователів уявлення про педагогічну діяльність, створювати умови для формування у майбутніх вихователів гуманної позиції в розуміння мети, завдань власної педагогічної діяльності;
- *методичні:* ознайомлення майбутніх вихователів дошкільних закладів з напрямками цілеспрямованого професійного творчого вдосконалення, широко використовуючи психологічний інструментарій, та відповідні методи діагностики;
- *практичні:* формування професійно-педагогічних умінь майбутніх вихователів.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 години - 13 тижнів, 2 години на тиждень
Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – екзамен.

Назва дисципліни: **Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі.**
Статус: Нормативна.
Рік 3, семестр 6.

Мета: підготувати студентів до розв'язування типових задач, наведених в ОКХ щодо навчання школярів української мови в 1 – 4 класах загальноосвітньої школи за умов реформування сучасної освітньої системи, реалізації Концепції мовної освіти в Україні: сформувати в студентів такі якості й властивості, що дозволять виконувати типову задачу професійної діяльності, а саме: пізнавальні інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з науковою та навчально-методичною літературою. Ознайомити здобувачів освіти з художніми творами-зразками української та зарубіжної літератури, що входять у коло читання учнів молодшого шкільного віку, сформувати літературну компетентність майбутніх педагогів, забезпечити готовність студентів до безпосередньої професійної діяльності. Розкрити наукові концепції, дидактико-методичні поняття, методи та технології проведення сучасного уроку української мови; надання допомоги студентам у процесі оволодіння професійною компетентністю, формування особистості майбутнього вчителя, який зорієнтований не на передачу знань, а на особистісний розвиток дитини і потреби сучасної школи відповідно до вимог

НУШ; формування умінь каліграфічного письма у майбутніх учителів початкової школи.

Завдання:

- ознайомити студентів з науковими засадами та закономірностями методики формування знань, умінь, навичок молодших школярів у галузі української мови;
- розкрити особливості формування в учнів системи початкових уявлень і понять з фонетики, лексики, словотвору, морфології, синтаксису, прийомами ознайомлення школярів з найважливішими нормами української літературної мови та правопису й здійснення на цій основі мовленнєвого розвитку дітей, підвищення їхньої мовленнєвої культури;
- сформувати в студентів уміння співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї в практику навчання мови; розвивати в учнів мовну й мовленнєву компетенції, виховувати свідомих громадян України; проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження;
- розкрити багатство художніх творів, адресованих дітям та тих, що ввійшли до кола дитячого читання;
- сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу і вмінню викласти його літературно грамотно, логічно, послідовно;
- поглибити знання з історії української літератури для дітей;
- ознайомити із життєвим шляхом письменників, котрі писали для дітей;
- формувати практичні уміння і навички самостійного аналізу художніх творів дитячої літератури
- вчити студентів користуватися науковою, довідковою літературою, самостійно поглиблювати свої знання з дитячої літератури;
- формувати у студентів уміння сприймати літературний твір для дітей як явище мистецтва слова;
- підготувати студентів до діяльності вчителя рідної мови в початкових классах;
- створити умови для повноцінної реалізації та самореалізації потенційних професійних можливостей студентів;
- сприяти оволодінню студентами дидактико-методичних знань з навчальної дисципліни; усвідомленню практичної значущості теоретичних знань для творчої педагогічної діяльності вчителя; розвитку умінь у майбутніх педагогів до моделювання освітнього процесу уроків української мови;
- формувати готовність у студентів до творчої активності в професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- психолого-педагогічні, дидактико-методичні засади навчання української мови;
- методи й прийоми вдосконалення мовленнєвого розвитку здобувача освіим початкової школи;

- засоби формування у них наукових уявлень про мову як знакову систему;
- основні вимоги до правильного каліграфічного письма;
- типи та структуру уроків письма.
- історію розвитку літератури для дітей;
- відомості про життєвий і творчий шлях визначних письменників, які писали для дітей;
- зміст творів, що ввійшли до фонду дитячої літератури й адресовані дітям для читання;
- проблематику творів для дітей та їх художні особливості;
- виховне значення дитячої літератури у формуванні особистості дитини;

вміти:

- будувати урок української мови як цілісну, складну, динамічну систему, основними складовими якої є організаційний дидактичний, психологічний, методичний, виховний та санітарно-гігієнічний аспект;
- організовувати професійну діяльність на уроках української мови, яка передбачає: постановку доцільної та раціональної мети і завдань навчання; мотивацію спільної діяльності вчителя й учня, планування, діагностування, прогнозування, стимулювання дитини до навчання; презентувати власні зразки каліграфічного письма;
- визначати особливості літератури для дітей як специфічної галузі мистецтва слова;
- характеризувати основні етапи розвитку літератури для дітей;
- аналізувати твори для дітей, аргументувати власні судження;
- визначати ідейно-тематичну спрямованість літературного твору, його художні особливості, систему образів, мовно-художні засоби;
- висловлювати критичні міркування з приводу прочитаного;
- застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності вчителя початкових класів;
- орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі.

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 180 год. – 16 тижнів, 6 год. на тиждень.

Форма підсумкового контролю - екзамен.

Назва дисципліни**: Методика навчання математичної освітньої галузі.**

Статус: Нормативна.

Рік 3, семестр 6.

Мета: Розкриття методів і прийомів вивчення теоретичних та методичних питань вивчення змістових ліній освітньої галузі «Математика» та формування предметної математичної компетентності молодших школярів.

Завдання методики навчання математики:

– обґрунтування мети початкового вивчення математики;
– визначення змісту навчання математики;

– розробка засобів навчання (підручники, дидактичний матеріал, наочні посібники, технічні засоби);

– визначення й розробка методів і прийомів вивчення кожного питання розділів програми;

– організація навчання (проведення уроку і позаурочних форм навчання);

– дослідження процесу засвоєння математичних знань учнями;

– вивчення результатів засвоєння математичних знань учнями;

– виявлення можливостей виховного й розвивального впливу на молодших школярів у процесі вивчення математики та розробка методів і засобів реалізації такого впливу.

Перелік питань, які вивчаються на лекції:

Предмет і завдання методики початкового навчання математики.

Методика початкового навчання математики та інші науки.

Методи наукового дослідження, що застосовуються в процесі розробки методики викладання початкового курсу математики.

Освітні, виховні і розвивальні завдання навчання математики в початкових класах.

Зміст початкового курсу математики. Аналіз програмових вимог змістових ліній освітньої галузі “Математика” , “Числа, дії з числами”, “Величини”, “Математичні вирази. Рівності. Нерівності”, “Сюжетні задачі”, “Просторові відношення. Геометричні фігури”, “Робота з даними”.

Математична підготовка дітей в дитячомк садку.

Наступність у навчанні математики між початковими і V-VI класами

Підручник- основний засіб навчання математики в початкових класах.

Предметне й табличне унаочнення. Використання структурних схем і малюнків.

Складові частини уроку математики. Методи вивчення нового матеріалу.

Нумерація чисел і додавання та віднімання в межах 10.

Нумерація чисел 11-20. Табличне додавання і віднімання з переходом через десяток.

Нумерація чисел 21-100. Арифметичні дії в межах 100.

Нумерація чисел 101-1000. Арифметичні дії в межах 1000.

Нумерація багатоцифрових чисел і арифметичні дії в межах мільйона.

Величини.

Навчання учнів розв’язувати текстові задачі.

Формування початкових уявлень про дроби.

Пропедевтика алгебри в початкових класах.

Пропедевтика геометрії в початкових класах.

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 180 год. – 16 тижнів, 6 год. на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – екзамен.

Назва дисципліни: **Основи хореографії з методикою навчання.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 3 рік; 6 семестр.

Мета вивчення курсу – освоєння танцювальних вмінь з музичним супроводом та оволодіння методикою проведення хореографічних занять у початкових класах.

Завдання курсу:

- засвоєння студентами теоретичних і практичних питань ритмічного, естетичного та фізичного виховання учнів засобами хореографічного мистецтва;

- опанування базовими основами ритміки та хореографії, навичками постановки дитячих танців по запису, що позволить майбутнім вчителям грамотно використовувати засоби ритмічного та хореографічного мистецтва.

- формування професійно-педагогічних знань в організації та проведенні всіх форм ритмічної та хореографічної роботи з дітьми молодшог ошкільного віку;

- забезпечення ефективност івиховання студентів засобами ритмічного та хореографічног омистецтва;

- розвиток відчуття ритму, пластичності, музичного слуху та пам'яті, координації руху тіла, удосконалення фізичних можливостей людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:суть, мету й завдання ритмічного та хореографічного виховання дітей молодшого шкільного віку; специфічні методи навчання на заняттях з музичної ритміки та хореографії; методику навчання танцювальним елементам; основні базові ритмічні та хореографічні рухи; засоби музичної і хореографічної грамоти;

вміти: розробляти комплекси танцювальних вправ з музичним супроводом; використовувати підготовчі вправи та ігри; вміло підбирати танцювальні елементи в народних та рухливих іграх; складати комплекси з ритміки; сприймати танець, як творчу діяльність, засіб фізичного розвитку й спілкування;

практично виконувати: різновиди ходьби і бігу; стрибки кроком, скачок, закритий та відкритий; рівноваги, хвилеподібні рухи; вправи хореографії біля опори та на середині; махові, колові, пружні вправи, вправи у рівновазі; елементи танців.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин — 16 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — залік.

Навчальна дисципліна: **Іншомовна освіта з методикою навчання.**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Мета викладання дисципліни: формування у студентів достатньої методичної компетенції вчителя, тобто сукупності методичних знань, навичок, вмінь та індивідуальних, суб’єктних і особистих якостей майбутніх вчителів. Ця компетенція функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, мотивувати, досліджувати та контролювати процеси навчання,

освіти, виховання та розвитку школярів у класній і позакласній роботі з англійської мови,

формування у студентів білінгвальної (рідної й іншомовної) методичної компетенції.

Завдання вивчення дисципліни:

- Показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах;
- ознайомити з теоретичними основами методики навчання іноземних мов;
- розвивати навички та вміння навчальної роботи з формування іншомовної комунікативної компетентності учнів на основі програми з іноземної мови;
- ознайомити студентів з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов в нашій країні та за кордоном;
- Забезпечити формування у студентів уміння реалізовувати комунікативно-навчальну, виховну, розвиваючу, освітню, гностичну, конструктивно-плануючу, організаторську функції;
- навчити ефективної підготовки до уроку іноземної мови як основної форми організації навчального процесу навчити раціонального планування навчального процесу, у тому числі, уроку як одного з його компонентів;
- навчити ефективного застосування методів, прийомів та засобів навчання відповідно до етапу навчання;
- навчити студентів аналізувати нормативні документи з викладання іноземної мови, навчально-методичні комплекси з англійської мови;
- ознайомити студентів з методами дослідження в методиці навчання іноземних мов та практикою їх застосування під час практичної роботи в школі (протягом педагогічної практики в середніх навчальних закладах).
- сформувати у студентів уміння здобувати декларативні знання з друкованих джерел – носіїв фахових знань та застосовувати набуті знання в практиці роботи (планування уроків, розробка вправ, підготовка позакласних заходів і ін.), навчити творчого аналізу чинних підручників іноземних мов та сформувати навички ефективного застосування їх у навчальному процесі
- сформувати у студентів уміння критично опрацьовувати наукові джерела, здійснювати самостійний науковий пошук, аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження, практично реалізовувати результати дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 год. – 13 тижнів, 4 год. на тиждень.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю-залік.

Навчальна дисципліна: **Основи інклюзивної освіти.**

Статус*:* нормативна.

Рік 3, семестр 6.

Мета:ознайомити студентів із підходами держави і суспільства до організації освіти дітей, які мають суттєві порушення психофізичного розвитку, основними поняттями корекційної педагогіки, особливостями і закономірностями розвитку різних категорій з особливими потребами,

комплексним діагностичним обстеженням дітей та комплектуванням освітніх установ для них, а також диференційованими та індивідуальними механізмами і прийомами корекційного навчання і виховання кожної із категорій дітей.

Завдання:

Надати студентам загальні основи дисципліни, психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах корекційної та інклюзивної освіти, висвітлити науково-теоретичні основи побудови процесу навчання, виховання та корекції порушень дітей з особливими потребами в Україні;

Сформувати позитивне професійне та загальнолюдське ставлення до осіб з вадами психофізичного розвитку; готовність фахово здійснювати моніторинг їхнього розвитку, своєчасно виявляти відхилення та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;

Залучити до активної навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності з метою накопичення професійного педагогічного досвіду.

Тривалість:3 кредити / 90 годин.

Оцінювання: поточне, підсумковий контроль – екзамен.

Назва дисципліни: **Методика навчання фізкультурної освітньої галузі.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 4 рік, семестр 7.

Мета вивчення курсу: закласти фундамент знань основ системи фізичного виховання, ознайомивши студентів із найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями фізичного виховання молодших школярів

Завдання курсу.

1. створити цілісну уяву про вплив занять фізичною культурою на розвиток особистості, формування основних систем дитячого організму, попередження захворювань;
2. набуття знань з використання засобів сучасних фізкультурно-оздоровчих систем та способів організації дітей під час занять з фізичного виховання;
3. набуття знань з використання сучасних методів та принципів фізичного виховання для успішної організації занять з фізичної культури у початковій школі;
4. ознайомлення із загальними основами навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей.;
5. набуття необхідних знань про організацію й проведення різних форм занять та основ планування і контролю навчальної роботи з фізичного виховання у школі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– мету і завдання фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку;

– вікові, анатомо-фізіологічні і психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку;

– руховий режим молодшого школяра;

– основні засоби фізичного виховання для збереження і зміцнення здоров'я школярів;

– загальні основи навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей;

– основні розділи програми «Фізична культура» для учнів початкової школи;

– вимоги до сучасного уроку фізичної культури;

– структуру, підготовку і методику проведення уроків фізичної культури різних типів (видів);

– методику проведення уроків фізичної культури із міжпредметними зв'язками;

– позаурочні форми організації занять з фізичного виховання молодших школярів.

вміти:

– ефективно застосовувати засоби фізичного виховання для збереження і зміцнення здоров'я молодших школярів;

– формувати в учнів основи знань з фізичної культури і спорту, валеології, особистої і громадської гігієни;

– планувати і контролювати навчальну роботу з фізичного виховання молодших школярів.

– складати, проводити і аналізувати різні форми позакласної роботи з фізичного виховання в початковій школі;

– методично правильно складати, проводити і аналізувати уроки фізичної культури;

– реалізувати міжпредметні зв'язки у процесі фізичного виховання;

– вести пропаганду здорового способу життя серед учнів, вчителів і батьків.

Короткий зміст курсу.

Тема1 Фізичне виховання школярів – складова частина національного виховання.

Тема 2 Засоби фізичного виховання молодших школярів.

Тема 3 Особливості реалізації методичних принципів та використання методів навчання фізичних вправ у процесі фізичного виховання молодших школярів.

Тема 4 Загальні основи навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей.

Тема 5 Урок – основна форма організації фізичного виховання у початкових класах.

Тема 6 Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичного виховання в школі.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 год. – 13 тижнів, 2 год. на тиждень.
Оцінювання: поточне оцінювання.
Форма підсумкового контролю – екзамен.

Назва дисципліни**: Теорія та методика навчання технологічної освітньої галузі.**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр.

Мета навчальної дисципліни - формування у студентів базового поняттєво-категорійного, теоретичного і методологічного апарату, необхідного для вивчення дисципліни; навчання студентів практичному застосуванню найпростіших інструментів і пристосувань для ручної обробки різних матеріалів, дотримання правил безпечної праці та гігієни; формування практичних умінь у предметно – перетворювальній, конструкторській та конструктивно – художній діяльності на основі навичок планування послідовності трудових дій; ознайомлення з прийомами художнього конструювання виробів та виконання технік декоративно – прикладного характеру; оволодіння основами естетики та культури праці.

Завдання вивчення дисципліни «Теорія та методика навчання технологічної освітньої галузі»:

- ознайомлювати студентів з технологічними процесами сучасного виробництва, формувати у них знання про трудову діяльність українського народу, місцеві традиційні ремесла, архітектурну творчість;
- сприяти творчій ініціативі студентів, їх умінню інтегрувати в навчально-виховний процес знання з основ сучасного виробництва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– загальні основи сучасного виробництва;

– теоретичні основи методики трудового навчання з практикумом;

– зміст трудового навчання і художньої праці, методику проведення уроків трудового навчання і художньої праці з використанням сучасних і новітніх форм і методів навчання;

– санітарно-гігієнічні вимоги до організації навчання та обслуговування робочої кімнати;

– сучасні форми організації навчально-пізнавально-трудової діяльності на уроках праці;

– мати уявлення про характер праці, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів;

– види різних матеріалів, їх властивості, технологію виготовлення і обробки, застосування;

– назви інструментів, що використовуються для обробки матеріалів, їх будову, призначення, прийоми користування;

– правила безпечної праці при обробці різних матеріалів, вимоги гігієни праці;

– форми деталей, розгорток, викрійок, креслень виробів об’ємних форм, моделей, елементи графічної грамоти;

– основи конструювання архітектурних споруд;

– види декоративно – ужиткового мистецтва та народних промислів;

вміти:

– створювати на заняттях безпечні умови праці на основі знань правил техніки безпеки та за допомогою системи інструктажів;

– формувати практичні уміння у предметно-перетворювальній, конструкторській і конструктивно-художній діяльності;

– використовувати новітні форми організації навчально-виховного процесу;

– опираючись на наукову основу, формувати поняття про сучасне виробництво, характер праці робітників різних професій;

– організовувати і проводити роботу з декоративно – ужиткового мистецтва, художнього конструювання виробів, їх опорядження;

– роз’яснювати технологію отримання різних матеріалів, їх властивостей і застосування при виготовленні різних виробів;

– користуючись інструментами для ручної обробки матеріалів, виконувати технологічні операції та прийоми;

– дотримуватись правил безпечної праці і вимог гігієни праці;

– читати схеми, креслення, ескізи, технічні рисунки та технологічні картки;

– виготовляти різні вироби, площинні та об’ємні наочні посібники з врахуванням вимог технічної естетики;

– ознайомлювати учнів з технологічними процесами сучасного виробництва, формувати у них знання про трудову діяльність українського народу, місцеві традиційні ремесла, архітектурну творчість;

– формувати навички самообслуговування в процесі побутової праці та навчання;

– ознайомлювати учнів з різними видами праці, професіями та кваліфікаційними якостями працівників;

– формувати елементи технічного мислення у дітей, основи конструкторських умінь, забезпечувати розвиток умінь творчо розв’язувати проблемні ситуації, використовувати нестандартні шляхи їх вирішення у власній творчій діяльності;

– досліджувати та добирати матеріали з необхідними для певних видів роботи властивостями, виконувати технологічні операції з їх обробки та застосуванням відповідних ручних інструментів з дотриманням вимог культури, гігієни та безпеки праці;

– читати графічні зображення, технічну документацію;

– організовувати самостійну трудову діяльність за готовими технологічними картками, навчальними посібниками;

– формувати елементи культури праці, політехнічні знання та уміння виконувати технологічні операції, удосконалювати загальнотрудові уміння;

– здійснювати міжпредметні зв'язки уроків трудового навчання з іншими шкільними предметами;

– здійснювати добір і застосовувати у навчально-виховній роботі з праці засоби народної педагогіки, народознавчий матеріал з історії розвитку ремесел та декоративно ужиткового мистецтва України, свого краю;

Тривалість: 6 кредитів ECTS / 180 годин — 13 тижнів; 6 години на тиждень.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль — екзамен.

Назва дисципліни**: Методика навчання інформатичної освітньої галузі.**

Статус: нормативна.

Рік 4, семестр 8.

Основна мета курсу полягає у формуванні методичної культури майбутнього вчителя початкової школи, який зможе організувати урок інформатики у своєму класі.

Завдання курсу:

- створення умов для повноцінної реалізації та самореалізації потенційних професійних можливостей студентів;
- оволодіння студентами дидактико-методичними знаннями з навчальної дисципліни;
- усвідомлення практичної значущості теоретичних знань для творчої педагогічної діяльності вчителя;
- розвиток умінь у майбутніх педагогів до моделювання освітнього процесу уроку інформатики;
- формування готовності у студентів до творчої активності в професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні тенденції інформатизації освіти;
- вимоги до вчителя початкових класів в інформаційному суспільстві;
- правила та норми роботи молодшого школяра з комп'ютером;
- основні способи використання інформаційно-комунікаційних технологій у своїй професійній діяльності.

Уміти:

- ефективно використовувати програмне забезпечення ПК;
- зробити уроки та виховні заходи більш цікавими та продуктивними завдяки засобам СІТ;
- впевнено застосовувати нову техніку;
- добирати та створювати програмні дидактичні засоби;
- навчити дітей адекватно сприймати комп'ютер;
- організовувати безпечну роботу дитини в Інтернет-просторі;
- продуктивно використовувати педагогічні можливості СІТ.

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Предмет методики навчання інформатики та її місце в системі професійної підготовки вчителя інформатики. Інформатика як наука і навчальний предмет у школі. . Структура та зміст програми початкового курсу інформатики. Аналіз програм з інформатики

Предмет та цілі методики навчання інформатики. Історія становлення інформатики як навчальної дисципліни. Мета і завдання курсу «Інформатика» в початкових класах. Структура та зміст програми початкового курсу інформатики. Змістові лінії початкового курсу інформатики. Компетентнісний підхід до вивчення інформатики.

Ключові слова: інформатика, методика навчання інформатики, інформаційно-комунікаційні технології.

Тема 2. **Характеристика умов навчання. Основні психолого-педагогічні та санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять.**

Характеристика умов навчання. Основні психолого-педагогічні вимоги до використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкової школи. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до організації навчальної роботи в початковій школі. Правила техніки безпеки під час роботи з комп’ютером.

Ключові слова: ІКТ, психолого-педагогічні вимоги, санітарно-гігієнічні вимоги, комп'ютер.

Тема 3. **Засоби навчання. Підручники і посібники. Програмне забезпечення початкового курсу інформатики.**

Засоби навчання. Підручники та посібники. Програмне забезпечення для використання в курсі «Інформатика». Комп’ютер як засіб навчання на уроках інформатики. Навчально-розвивальні програми Gcompris, Сходинки до інформатики Плюс, Скарбниця знань. Інформатика. 1, 2 рік навчання. Навчально-методичні комплекси для підтримки навчання інформатики.

Тема 4. Специфіка уроку інформатики.

Методи навчання інформатики. Принципи навчання інформатики. Форми організації навчальної діяльності учнів.

Тема 5. **Особливості структури уроку з курсу «Інформатика».**

Специфіка уроку інформатики. Організація і проведення різних типів уроків з інформатики. Дидактичні особливості уроку інформатики. Форми організації навчальної роботи учнів на уроках інформатики. Застосування інтерактивних методик на уроках інформатики Етапи засвоєння знань. Типи уроків. Особливості структури уроку курсу.

Тема 6. **Методика формування початкових навичок роботи з ПК. Програмне забезпечення для формування початкових навичок роботи з комп'ютером. Методика вивчення програмних засобів і технологій на уроках інформатики.**

Методика формування початкових навичок роботи з ПК. Типи програмних засобів для вивчення теми: тренажери миші, клавіатурні тренажери, демонстраційні програми. Програмні засоби для формування

початкових навичок роботи з комп'ютером. Виховна робота на уроках інформатики.

Тема 7. **Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень з інформатики учнів початкової школи. Організація фізкультхвилинок та релаксації як обов'язкових структурних елементів уроку інформатики. Завдання для розвитку пам'яті, уваги, логіки молодших школярів на уроках інформатики.**

Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень з інформатики учнів початкової школи. Форми і засоби перевірки і контролю знань учнів. Оздоровчо-гігієнічні, фізкультурні або гімнастичні, музично-ритмічні, імітаційні та мовленнєво-рухові фізкультхвилинки на уроках інформатики. Завдання для розвитку пам'яті, уваги, логіки молодших школярів на уроках інформатики.

Тема 8. Календарно-тематичне планування, схема календарного плану. Підготовка вчителя до уроку.

Тема 9. Інформація та інформаційні процеси. Графічний редактор і графіка. Текстовий редактор і текст. Програми підготовки презентацій. Мережа Інтернет, пошук інформації та комунікаційні засоби. Алгоритми та середовища програмування.

Первинне ознайомлення учнів з інформацією та її видами. Роль інформації в житті людини. Дії з інформацією. Носії, джерело, приймач інформації. Історія виникнення пристроїв для роботи з інформацією. Первинне ознайомлення з комп'ютерною графікою. Сервіси для перегляду зображень. Віртуальні мистецькі галереї, екскурсії до музеїв. Робота з картами. Початкові уявлення про Інтернет. Поняття браузера, як програми для роботи в Інтернеті. Правила безпеки в Інтернеті. Співпраця в Інтернеті. Очікувані результати з оволодіння учнями вміння користуватись Інтернетом. Особливості пошуку інформації в Інтернеті та ознайомлення з різними пошуковими системами. Спілкування в Інтернеті. Етикет стосовно інших учасників мережі. Медіаграмотність учителя та учнів. Формування критичного мислення учнів на уроках інформатики. Електронні освітні ресурси та особливості самоосвіти. Профілактика комп'ютерної залежності. Первинне ознайомлення з командами та виконавцями. Поняття алгоритму. Алгоритми і виконавці. Види алгоритмів: лінійний, з розгалуженням і повторенням. Створення та виконання алгоритмів для виконавців у середовищі програмування для дітей. Оволодіння учнями початкової школи основами алгоритмізації. Реалізація властивостей алгоритмів під час виконання команд. Первинне ознайомлення з командами та виконавцями.

Тема 10. Комп'ютер як засіб перевірки і оцінки. Поняття про програми для тестової перевірки знань. Перспективи розвитку шкільного курсу інформатики.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин — 13 тижнів; 4 години на тиждень.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Назва дисципліни: **Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі.**

Статус: нормативна.

Рік 4, семестр 8.

Мета: оволодіння студентами теорією і практикою музичного виховання учнів молодшого шкільного віку на уроках музики та в позаурочний час.

Завдання вивчення дисципліни: дати студентам знання теоретичних основ сучасної методики музично-виховної роботи у початкових класах, розкрити методологію її здійснення; забезпечити професійну практичну підготовку майбутніх педагогів до здійснення естетичного виховання учнів засобами музичного мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– концептуальні засади сучасної системи музичного виховання дітей;

– структуру програми з музики для учнів 1–4 класів;

– специфіку уроку музики, його типи, вимоги до проведення;

– суть поняття музична культура особистості;

– особливості музичного розвитку учнів початкових класів;

– психологічні основи музичного сприймання, специфіку його прояву у дітей молодшого шкільного віку;

– методологію здійснення педагогічного керівництва музичною діяльністю на уроці;

– виховні і освітні функції музичного мистецтва;

– мету, завдання, основні принципи програми «Музика» для загальноосвітніх шкіл;

– сучасні вимоги до уроку музики в школі;

– прийоми формування вокально-хорових навичок;

– методику проведення слухання-сприймання музики.

вміти:

– аналізувати сучасний стан музично-виховної роботи з дітьми;

– характеризувати теми уроків музики;

– планувати, структурувати урок музики;

– оцінювати рівні розвитку музичної культури особистості;

– розкривати психологічні механізми музичного сприймання;

– здійснювати педагогічне керівництво процесом слухання-сприймання музики, формування вокально-хорових навичок;

– складати план-конспект проведення уроку музики;

– аналізувати музичні твори з програми «Музика» (початкові класи);

– провести слухання музики, використовуючи методи активізації музичного сприймання.

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Загальні питання музичного виховання в загальноосвітній школі.

Тема 2. Провідна роль вчителя музики в музично-естетичному вихованні школярів.

Тема 3.Структура уроку музики.

Тема 4. Особливості та специфіка проведення уроків музики в молодших класах.

Тема 5. Вокально-хорова робота на уроках музики.

Тема 6. Музичне сприймання як складний процес на уроці музики.

Тема 7. Етапи проведення слухання музики на уроці.

Тема 8. Прийоми контролю та оцінка знань учнів на уроках музики.

Тема 9. Позакласна та позашкільна робота вчителя музики.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин — 13 тижнів; 3 години на тиждень.

Форма підсумкового контролю – залік.

Навчальна дисципліна «Технологія інтегрованого навчання у початковій школі («Я досліджую світ»)»

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік; 7 семестр

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів фахової передвищої освіти професійної компетенції щодо застосування інноваційних технологій у навчанні молодших школярів інтегрованого курсу «Я досліджую світ», потреби у запровадженні інновацій в освітню практику; формування творчої особистості майбутнього вчителя початкової школи, спроможного вирішувати нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі початкової освіти.

Завдання вивчення дисципліни:

- аналіз спільних рис теорії, технології та методики навчання; вироблення уміння адаптувати зміст технології, виділяти переваги, недоліки та умови її ефективності;
- формування вміння аналізувати навчальний процес з позицій його технологізації;
- розширення знань про єдиний процес розвитку, що охоплює живу, неживу природу та суспільство;
- ознайомлення студентів з новітніми ідеями та гіпотезами, точками зору на важливіші питання сучасного суспільствознавства;
- формування власної світоглядної позиції студента, що дає змогу успішної професійної діяльності та позитивної соціальної адаптації, вихованні соціальної компетентності, світоглядної толерантності. Творчо використовувати кращі ідеї для ефективної підготовки і функціонування вчителя початкових класів;

– виховувати у студентів активність, самостійність, прагнення до творчості, любові до обраної професії

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен
знати:

– сутність понять «інноваційна діяльність», «педагогічні інновації», визначати потенціал їх застосування в практиці школи на уроках «Я досліджую світ»;
– теоретичні та методичні аспекти навчання природничої, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язбережувальної освітніх галузей відповідно до нових тенденцій реформування початкової освіти з використанням активних, інтерактивних технологій навчання;
– зміст основних положень Державного стандарту зазначених освітних галузей; особливостей використання на уроках «Я досліджую світ» сучасних технологій навчання;
– значення інноваційної культури в загальній і професійній освіті людини
– **вміти:**
– планувати освітній процес з використанням педагогічних інновацій;
– володіти сучасними педагогічними технологіями навчання в початковій школі та шляхами застосування інноваційних педагогічних технологій в умовах Нової української школи;
– добирати та опановувати інноваційні технології навчання природничої, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язбережувальної освітніх галузей у початковій школі та інструментарій педагогічного супроводу дітей молодшого шкільного віку;
– володіти інноваційними технологіями у професійній сфері, користуватися інноваціями при підготовці і проведенні уроків «Я досліджую світ» у початковій школі;
– добирати інноваційні методи, прийоми ефективного оволодіння учнями знань про природу і суспільство.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 годин.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – екзамен.

Навчальна дисципліна «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі»

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік; 5 семестр

Мета: полягає в підготовці майбутніх вчителів для ефективного викладання громадянської та історичної освіти у школах. Основні аспекти мети цього предмету включають:

Ознайомлення з методикою навчання: студентам надаються знання про сучасні методи, прийоми та стратегії навчання громадянської та історичної освіти.

Розвиток педагогічних навичок: студенти вивчають та вдосконалюють педагогічні навички, які дозволять їм ефективно працювати з учнями під час вивчення громадянської та історичної тем.

Формування компетенцій: метою предмету є формування компетенцій у сфері громадянської та історичної освіти у студентів, щоб вони могли успішно впроваджувати їх у навчально-виховний процес у школах.

Освоєння інноваційних підходів: студенти отримують можливість ознайомитися з новітніми педагогічними технологіями та інноваційними підходами до викладання громадянської та історичної освіти.

Стимулювання критичного мислення: метою є також стимулювання розвитку критичного мислення студентів щодо громадянських та історичних питань, їх розуміння та аналізу.

Підготовка до роботи в умовах сучасного освітнього середовища: предмет спрямований на те, щоб підготувати студентів до ефективної роботи в умовах сучасної шкільної практики, де громадянська та історична освіта важливі складові.

Завдання: Розробка уроків та навчальних матеріалів: студенти можуть отримати завдання розробляти плани уроків, методичні матеріали, та різноманітні ресурси для навчання громадянської та історичної освіти, враховуючи потреби і можливості учнів.

Проведення практичних занять з учнями: студентам можуть доручати планувати і проводити практичні заняття з учнями шкіл або інших навчальних закладів, спрямовані на вивчення громадянських та історичних тем.

Аналіз навчальних програм та стандартів: завдання можуть включати аналіз програм та стандартів громадянської та історичної освіти, а також вироблення пропозицій щодо їх модернізації та вдосконалення.

Створення проектів та досліджень: студентам може бути доручено розробляти та виконувати проекти та дослідження з питань громадянської та історичної освіти, спрямовані на вивчення певних аспектів історії, прав людини, громадянської активності тощо.

Вивчення сучасних педагогічних підходів: студентам може бути доручено вивчати сучасні педагогічні підходи та методи, що використовуються в навчанні громадянської та історичної освіти, та розробляти їх застосування у практиці.

Критичний аналіз навчальних матеріалів та ресурсів: студенти можуть отримувати завдання аналізувати існуючі навчальні матеріали та ресурси для громадянської та історичної освіти на предмет їхньої відповідності цілям і методам навчання.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 годин.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – екзамен

Навчальна дисципліна «Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік; 5 семестр

Мета: формування у майбутніх вчителів комплексу компетентностей, які необхідні для організації ефективного процесу навчання та виховання з питань соціальної та здоров'язбережувальної освіти.

Ознайомлення з теоретичними аспектами: студенти отримують знання про сучасні теоретичні підходи до соціальної та здоров'язбережувальної освіти, а також їх практичне застосування у навчальному процесі.

Розвиток педагогічних навичок: предмет спрямований на розвиток педагогічних навичок, необхідних для планування та проведення уроків та заходів з соціальної та здоров'язбережувальної тематики.

Стимулювання критичного мислення: метою є також стимулювання розвитку критичного мислення студентів з питань здоров'я, соціальних проблем та їх взаємозв'язків.

Підготовка до роботи в сучасному освітньому середовищі: студенти отримують практичні навички та знання, які допоможуть їм успішно працювати з учнями у сучасних умовах шкільної практики.

Формування позитивного ставлення до здорового способу життя: метою є також формування у студентів позитивного ставлення до здорового способу життя та розвитку навичок здорового життя як учителів-прикладників для майбутніх поколінь.

Цільові орієнтири предмету "Теорія та методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі" спрямовані на підготовку вчителів, які здатні впливати на формування здорової, активної та соціально компетентної молоді.

Завдання: Розробка уроків та навчальних програм: студентам може бути доручено розробляти уроки та навчальні програми з соціальної та здоров'язбережувальної освіти, враховуючи вікові особливості учнів, їхні інтереси та потреби.

Проведення практичних занять та тренінгів: студентам може бути доручено планувати та проводити практичні заняття та тренінги для учнів з питань соціальної адаптації, здорового способу життя, взаємодії з оточуючим середовищем тощо.

Аналіз навчальних матеріалів та ресурсів: тудентам може бути доручено аналізувати існуючі навчальні матеріали та ресурси для соціальної та здоров'язбережувальної освіти та робити пропозиції щодо їх використання в навчальному процесі.

Проведення досліджень та аналіз результатів: студентам може бути доручено проводити дослідження щодо ефективності різних методів та програм соціальної та здоров'язбережувальної освіти та аналізувати їх результати.

Створення інноваційних навчальних методик: студентам може бути доручено розробити інноваційні методики навчання з питань соціальної та здоров'язбережувальної освіти, які враховують сучасні тенденції та вимоги освітнього процесу.

Підготовка та ведення проектів: студентам може бути доручено підготувати та вести проекти, спрямовані на підвищення рівня здоров'я та

соціальної компетентності учнів, а також на популяризацію здорового способу життя та соціальних цінностей.

Ці завдання спрямовані на практичне застосування теоретичних знань і вмінь, отриманих під час вивчення предмету, та підготовку студентів до ефективної педагогічної діяльності у галузі соціальної та здоров'язбережувальної освіти.

Тривалість: 3 кредити ECTS/ 90 годин.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – екзамен

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН (ВАРІАТИВНА КОМПОНЕНТА 1,2,3,4,5)

Навчальна дисципліна: **Практичний курс англійської мови.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 3 рік; 7 семестр

Мета: Загальною метою викладання та вивчення ПКАМ є підготовка студентів до ефективної комунікації у їхньому академічному та професійному оточенні. Тому навчальна програма передбачає, що комунікативні мовні компетенції будуть формуватися для адекватної поведінки в реальних ситуаціях академічного та професійного життя, характерних для студентів педагогічних спеціальностей. Навчальна програма ПКАМ є професійно зорієнтованою і базується на вміннях загального і професійного характеру. Ці вміння проявляються у різних типах мовленнєвої поведінки.

Завдання: Залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей. Допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови.Сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися і робити вагомий внесок у міжнародне середовище, що постійно змінюється. Досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин.

Оцінювання: поточне оцінювання, підсумковий контроль – екзамен

Навчальна дисципліна: **Країнознавство.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 4 рік; 7 семестр.

Мета: оволодіння сукупністю знань про історію, географію, суспільний лад, політичну систему та економічний розвиток, освіту, культуру і туризм країн, найбільш привабливих у туристичному аспекті; забезпечення студентам фундаментальних знань про виникнення та розвиток культури англомовних та інших країн світу.

Завдання: ознайомити студентів з історією, географією, основними туристичними атракціями, культурою та способом життя країн, найбільш

привабливих у туристичному аспекті; сформувати у студентів уявлення про корелятивні зв'язки у розвитку мовної та культурної систем; розкрити основний туристичний потенціал країн, що вивчаються; розвинути у студентів навики презентації іноземною мовою.

Тривалість*:* 3 кредити ECTS / 90 годин.

Оцінювання*:* поточне оцінювання, підсумковий контроль – залік.

Навчальна дисципліна: **Англійська література.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 7 семестр.

Мета викладання дисципліни: послідовне і всебічне вивчення літературного життя Англії, у всій сукупності її явищ і фактів, формування уявлення про англійську художній літературі в конкретному різноманітті її проявів і в її послідовному розвитку, дослідження та вивчення характерних особливостей історичного розвитку та періодизації англійської літератури , її жанрів, що формувались у різні історичні періоди і особливостей їхнього впливу на формування моралі та культури, вивчення естетично-філософських засад епох, найважливіші стилі, найвідоміші постаті літературного процесу та знакові твори.

Завдання вивчення дисципліни:

• знайомство з історією становлення літературної традиції в Англії

• аналіз літературного процесу в контексті культурно-історичної ситуації

• виявлення закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і індивідуального початку в літературному процесі, що протікає в рамках англійської літератури

• характеристика творчості найбільш видатних англійських письменників

• поглиблення теоретико-літературної компетенції студентів і формування навичок професійного читання

• формування погляду на англійську літературу як на складову частину світової культури.

• робота з низкою літературознавчих статей, в результаті якої студенти освоюють обраний автором шлях розбору твору; осмислюють його суспільно-філософські та естетичні позиції; пошуки і вирішення актуальних проблем, поставлених в цьому творі; прийоми поєднання в критичному тексті власних роздумів автора з цитатно і внетекстовую матеріалом.

• формування у студентів навички аналізу досліджуваного художнього твору.

Тривалість: 3 кредити ЕСТС, 90 год.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - залік.

Навчальна дисципліна: **Передовий досвід та авторські методики навчання англійської мови в початкових класах.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Мета викладання дисципліни:– формування у студентів достатньої методичної компетенції вчителя. Методична компетенція – це сукупність методичних знань, навичок, умінь та особистих якостей майбутніх вчителів. Ця

компетенція функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, мотивувати, досліджувати та контролювати процеси навчання, освіти, виховання та розвитку школярів у класній і позакласній роботі з англійської мови. Згідно з сучасною європейською тенденцією система методичної освіти майбутнього вчителя іноземної мови передбачає формування у студентів білінгвальної (рідної й іншомовної) методичної компетенції.

Завдання навчання дисципліни:

1. Показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах.
2. Ознайомити студентів з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов у нашій країні та за кордоном.
3. Забезпечити формування у студентів уміння реалізовувати комунікативно-навчальну, виховну, розвивальну, освітню, гностичну, конструктивно-плануючу, організаторську функції.
4. Під час лекцій та семінарських занять забезпечити оволодіння студентами декларативними та процедурними знаннями з теорії та практики методики навчання іноземних мов.
5. Навчити студентів аналізувати нормативні документи з викладання іноземної мови, навчально-методичні комплекси з англійської мови.
6. Сформувати у студентів уміння здобувати декларативні знання з друкованих джерел – носіїв фахових знань та застосовувати набуті знання в практиці роботи (планування уроків, розробка вправ, підготовка позакласних заходів і ін.).
7. Ознайомити студентів з методами дослідження в методиці навчання іноземних мов та практикою їх застосування під час практичної роботи в школі (протягом педагогічної практики в середніх навчальних закладах).
8. Сформувати у студентів уміння критично опрацьовувати наукові джерела, здійснювати самостійний науковий пошук, аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження, практично реалізовувати результати дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Студент повинен знати:

- авторів, представників методів навчання іноземним мовам; принципи методів навчання іноземним мовам; основні етапи процесу навчання за цими методами.
- методологічні основи навчання іноземних мов, які зумовлюють зміст, цілі, методи, принципи;
- методи та підходи до навчання вимови, вокабуляру, граматики, слухання говоріння, читання, письма;
- основні методичні закономірності навчання предмету;
- сучасні тенденції у навчанні, способи здобуття знань з різноманітних джерел та критичного їх оцінювання;
- авторські методики в методиці навчання іноземних мов;
- виробничі функції учителя іноземної мови.

Студент повинен вміти:

- аналізувати методи навчання іноземним мовам з метою виділення основних принципів, етапів процесу навчання, позитивних і негативних сторін кожного з розглянутих методів;
- висловлюватись за змістом навчальних тем;
- реалізувати такі функції вчителя іноземної мови: комунікативно-навчальну (сформувати в учнів іншомовну мовну, мовленнєву, соціокультурну та навчальну компетенцію); гностичну (аналізувати і прогнозувати навчальну діяльність учнів, власну професійну діяльність); конструктивно-плануючу (планувати і творчо конструювати навчальний процес); організаторську (проводити уроки і позакласні заходи); освітню (забезпечити освіту учнів засобами іноземної мови); виховну (виховувати учнів через систему особистого ставлення до іншомовної культури і процес оволодіння цією культурою); розвивальну (розвивати інтелектуальну й емоційну сфери особистості учнів, їх пізнавальні й розумові здібності).

Концепція навчання іноземної мови становить сукупність узагальнених методичних положень щодо раціональної організації навчально-виховного процесу з ІМ в умовах, заданих соціальним замовленням і затверджених відповідними державними органами освіти, у різних типах навчальних закладів відповідно до кінцевих і проміжних цілей з урахуванням відповідної сітки годин, передбаченої навчальним планом.

Назва дисципліни: **Методика навчання англійської мови в початковій школі.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр.

Метою курсу є формування професійної компетентності студентів щодо організації процесу навчання англійської мови учнів початкової школи.

Дисципліна «Методика навчання англійської мови в початкових класах» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації процесу навчання іншомовного спілкування учнів початкової школи. Зміст дисципліни охоплює основні положення щодо організації процесу навчання англійської мови відповідно до Концепції Нової української школи. У процесі виконання практичних завдань студенти набувають та удосконалюють фахові компетентності, вчаться орієнтуватися в інформаційному середовищі та працювати з інформаційними ресурсами провідних інституцій в галузі навчання англійської мови; усвідомлюють необхідність самоосвіти в умовах викликів сучасності.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів із теоретичними основами навчання іноземних мов, необхідними для розуміння механізмів оволодіння англійською мовою у процесі її навчання;
- формувати у студентів вміння використовувати набуті теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- ознайомити студентів з історією розвитку методики, найбільш відомими методичними системами, підходами і тенденціями навчання

іноземних мов, а також з актуальними сучасними підходами в галузі навчання англійської мови учнів початкової школи з урахуванням психолого-фізіологічних особливостей дітей раннього шкільного віку;

- формувати вміння опрацьовувати нормативно-правову, фахову науково-методичну літературу, інформаційні ресурси з метою вирішення практичних завдань та професійного вдосконалення;
- ознайомити студентів зі змістом освітньої дисципліни «Англійська мова » у початковій школі, методами, засобами та формами її вивчення учнями молодшого шкільного віку;
- ознайомити студентів з методикою формування іншомовної комунікативної компетентності учнів та розвитку основних комунікативних вмінь учнів початкової школи;
- формувати у студентів професійно-методичні вміння вчителя (визначення цілей навчання та добір відповідних методів, форм та прийомів роботи для реалізації поставлених завдань; планування і організація навчального процесу та виховної роботи; аналіз результатів своєї діяльності);
- формувати іншомовну комунікативну компетентність студентів на рівні, необхідному для здійснення професійної діяльності;

формувати у студентів досвід творчої педагогічної діяльності.

Тривалість: 3 кредити ЕСТС, 90 годин.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю-залік.

Назва дисципліни: **Основи теорії музики і сольфеджіо.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр.

Мета: розвиток у студентів музичних знань та вмінь; формування навичок практичної роботи з розвитку музичних здібностей дітей в умовах навчального закладу. Опанування студентами основних видів роботи (написання музичного диктанту, читання з листа одноголосих прикладів, вправи з теорії музики, слуховий аналіз. Стимулювання творчої активності студентів (створення вокальних вправ, музичних ігор тощо). Вивчення методичної літератури.

Завдання – забезпечити студентів теоретичною і методичною базою, яка дасть можливість емоційно-усвідомлено сприймати музику, навчатися орієнтуватися в її окремих виражальних засобах, жанрах та стилях; розвиток музично-аналітичної уяви й уміння цілісної орієнтації в музично-художньому потоці; формування практичних навичок; формування музично-ритмічних відчуттів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- нотну грамоту, основні засоби музичної виразності;
- будову простих інтервалів, тризвуків, їх обернення та визначення;
- схеми тактування простих розмірів;
- тональності, паралельні тональності, будову мажорної та мінорної гам;
- інтервали: прості, складені, їх будову, консонанси, дисонанси;

– акорди, основні види тризвуків та їх обернення.

вміти:

– будувати гами від звуку: мажорні і мінорні, записати ключові знаки альтерації;

– запис і читка нот у басовому ключі, на додаткових лініях;

– визначати розмір, розставити тактові риски;

– аналізувати прості інтонаційні приклади;

– визначати тональність, лад, мелодичні зміни, ритмічні особливості;

– будувати і визначати інтервали;

– читка з листа;

– чизначати на слух ладові особливості мелодії.

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Музична грамота. Звук. Нотне письмо.

Тема 2. Ритм і метр.

Тема 3.Лад. Тональність. Гами.

Тема 4. Інтервали.

Тема 5. Акорди.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 годин.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Хореографія (теорія і методика класичного танцю).**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 7 семестр.

Мета: фізичне та художньо естетичне виховання майбутніх педагогів шляхом набуття хореографічних знань, умінь та навичок.

Завдання - оволодіння методикою педагогічної, постановочної і репетиційної роботи в сфері класичного танцю в дитячому хореографічному колективі; гармонійний фізичний і естетичний розвиток студентів; виховання музикальності; розвиток ритмічності і емоційної виразності танцювальних рухів, відчуття характеру музики; орієнтуватися в методиці викладання як окремих рухів і комбінацій так і уроку танцю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- хореографічну термінологію, назви рухів, танцювальних елементів, вправ і фігур;
- функції, які виконує та чи інша вправа класичного екзерсису;
- порядок виконання вправ класичного тренажу;
- музичний розмір та характеристику музичного супроводу;
- вихідне положення та припарасйон кожної вправи екзерсису;
- структуру уроку класичного танцю і окремих його частин;
- роль і місце класичного танцю в системі професійної підготовки.

вміти:

- виконувати рухи біля станка та на середині залу;
- володіти методикою виконання елементарних рухів класичного танцю в позах;

- виконувати стрибки в елементарних позах;
- складати комбінації екзерсису біля станка;
- володіти методикою виконання рухів і вправ.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.
Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Хореографія (теорія і методика сучасного танцю).**
Статус: вибіркова.
Рік, семестр**:** 3 рік, 6 семестр.

Мета: засвоєння студентами основ сучасного хореографічного мистецтва, оволодіння навичками виконання танцю, координацією рухів, фізична підготовка танцівника, виховання пластичної культури тіла, органічності, вільності руху.

Завдання - оволодіння методикою виконання сучасних стилів: джаз-модерн, диско, хіп-хоп, європейської та латиноамериканської програм бальних танців. В ході вивчення курсу передбачено практичні та семінарські заняття та поза аудиторна самостійна робота студентів. Це дозволяє вивчити питання з історії виникнення, розвитку сучасної хореографії, оволодіти практичними навичками та вмінням виконання хореографічних комбінацій сучасної хореографії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен
знати:

- усі позиції ніг та позиції рук;
- основні принципи постановки корпусу, ніг, голови;
- хореографічну термінологію, назви рухів, танцювальних елементів, вправ;
- послідовність вивчення та методику виконання танцювальних рухів;
- специфіку та структуру занять з сучасного танцю;
- грамотно виконувати та самостійно будувати колективно-порядкові та ритмічні вправи;
- володіти технікою виконання танцювальних рухів;
- емоційно, пластично, сценічно, артистично сприймати і відтворювати музичний і хореографічний матеріал;
- володіти прийомами імпровізації, складання комбінацій і танцювальних етюдів;
- здійснювати постановку хореографічних творів у дитячих хореографічних колективах і студіях.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.
Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни **Народно-сценічний танець**.
Статус: вибіркова.
Рік, семестр**:** 4 рік, 7 семестр.

Мета: формування теоретичних знань з історії хореографічного мистецтва, умінь проводити ґрунтовний аналіз професійної діяльності

балетмейстерів і танцівників та умінь дати професійну оцінку творам різних жанрів, різних епох.

Завдання – ознайомити студентів з еволюцією балетного мистецтва; навчити чітко визначати особливості та характеризувати балетне мистецтво різних країн певної епохи; навчити характеризувати діяльність видатних балетмейстерів і танцівників певної епохи; виробити вміння історичного підходу до певної хореографічної події, стильового чи жанрового явища, конкретного хореографічного твору; розвиток здібносте до творчого й логічного аналізу складних явищ суспільного життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- витоки та епохи розвитку хореографічного мистецтва;
- систему формування і розвитку класичного, народного, сучасного танцю;
- процес становлення світового хореографічного мистецтва та шляхи розвитку української національної хореографії;
- основні вимого та виразні засоби танцю;
- особливості основних мистецьких стилів у хореографії;
- відомості балетмейстерів та танцівників світового та вітчизняного хореографічного мистецтва, їх здобутки.

вміти:

- проводити ґрунтовний аналіз професійної діяльності балетмейстерів і танцівників;
- давати професійну оцінку творам різних жанрів різних епох;
- характеризувати діяльність видатних балетмейстерів і танцівників певної епохи;
- визначити особливості та характеризувати балетне мистецтво різних країн певної епохи.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Мистецтво-балетмейстера.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 8 семестр.

Мета: підготовка студентів до самостійного керування та створення репертуару в дитячих хореографічних колективах з врахуванням специфічних завдань, умов і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва, підготовка висококваліфікованих керівників дитячих хореографічних колективів.

Завдання курсу.

Завдання – студенти повинні вміти раціонально використовувати методи та прийоми роботи з дітьми, вміти вести планомірну та репетиційну роботу, застосовувати придбані в процесі навчання знання на практиці; студенти повинні навчитися створювати власні етюди та танцювальні номери які б відповідали всім нормам та законам драматургії; вироблення умінь, навичок і

бажання самостійного навчання, оволодіння новою інформацією, уміння використовувати здобуті знання на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Сферу творчої діяльності балетмейстера.
- Еволюцію балетмейстерської творчості.
- Творчі концепції балетмейстерів минулого та значення їх діяльності у розвитку хореографічного мистецтва.
- Поняття «ідея», «тема», «сюжет», «лібрето» та їх втілення в хореографічному творі.
- Основні закони драматургії хореографічного твору.
- Змістовний зв'язок танцю з метроритмічною структурою та формою музичного твору.
- Принципи роботи з хореографічним текстом та малюнком .

вміти:

- Підбирати та аналізувати музичний матеріал для постановки номера.
- Створювати хореографічний текст.
- Використовувати малюнки для переміщення виконавців на сценічній площадці.
- Підпорядковуватись при створенні хореографічного номеру законам драматургії.
- Планомірно проводити репетиційну роботу.
- Здійснювати постановку танцю за записом.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Програмне забезпечення ЕОМ.**

Статус: вибіркова.

Рік 4, семестр 7.

Мета: формування базових знань щодо можливостей організації та обробки інформації за допомогою сучасних програмних засобів обробки електронної офісної інформації. В межах дисципліни розглядаються принципи організації та обробки електронної інформації за допомогою текстових процесорів, електронних таблиць, графіки, презентацій, баз даних.

Завдання: навчити студентів орієнтуватися у сучасних програмних засобах обробки електронної офісної інформації, їх можливостям, навичкам роботи з ними; сформувати у студентів систему знань, вмінь та навичок, необхідну для ефективного використання комп'ютерної техніки та засобів сучасних інформаційних технологій у своїй майбутній діяльності

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма контролю: залік.

Назва дисципліни: **Основи Інтернет.**

Статус: вибіркова.

Рік 4; семестр 8.

Мета: формування важливої складової інформаційної культури студентів – знань та вмінь, необхідних для повноцінного та ефективного використання світового інформаційного простору. Розвинення в студентів уміння знаходити й систематизувати необхідну інформацію, спілкуватися за допомогою електронних засобів обміну інформацією, використовувати й самостійно освоювати сучасні програмні засоби, формування у студентів теоретичної бази, необхідної для подальшого самостійного освоєння Інтернет-простору, та розширення світогляду.

Завдання: є набуття студентами знань щодо ознайомлення з особливостями побудови інформаційних систем та їх специфікою, вивчення правил роботи глобальних інформаційних системах та набуття студентами практичних навичок щодо роботи в глобальній мережі Internet; використання глобального інформаційного простору задля пошуку потрібної інформації, розміщення своєї інформації в глобальній мережі та розв'язання різних завдань за допомогою глобальної мережі Internet.\

Тривалість: 3 кредити, ECTS, 90 год.

Форма контролю: залік.

Навчальна дисципліна: **Основи алгоритмізації та дискретної математики.**

Статус: вибіркова.

Рік 4, семестр 7.

Мета: є засвоєння студентами теоретичних знань з основ дискретної математики та практичних навичок розв'язування певних задач та оперування з відповідними структурами при побудові програмних продуктів. Завдання: формувати у студентів знання, вміння і навички, необхідні для засвоєння курсу програмування, побудови дискретних математичних моделей реальних об'єктів, проектування систем обробки інформації з використанням алгебричного підходу, розробки ефективних алгоритмів та їх аналізу; навчити використовувати апарат дискретної математики для розв'язування практичних задач, що пов'язані з розробкою програмних комплексів для ЕОМ та створенням алгоритмів вирішення прикладних проблем.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма контролю: залік.

Назва дисципліни: **Основи програмування.**

Статус: вибіркова.

Рік 3, семестр 5.

Метою курсу є отримання студентами теоретично-прикладних знань про засоби та методи алгоритмізації та структурного програмування, що використовуються при розробці програм для розв'язання обчислювальних задач.

Мета курсу досягається через практичне оволодіння студентами навичками роботи з прикладним програмним забезпеченням загального та

навчального призначення, ознайомлення з функціональним призначенням основних пристроїв комп'ютера та принципами їх будови і дії

Завдання курсу.

Завданнями курсу є:

формування у студентів бази знань, умінь і навичок, необхідних для кваліфікованого та ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-пізнавальній діяльності та повсякденному житті;

поняття інформаційної моделі задачі;

поняття неформальної моделі задачі;

основні вказівки навчальної алгоритмічної мови;

основні елементи однієї з мов програмування – алфавіт, числа, рядки, описи, ідентифікатори, оператори, величини, операції;

типи даних у мові програмування, набір функцій та операцій, допустимих для кожного з типів даних;

принципи побудови опису програми мовою програмування;

сутність вказівки надання значень; призначення та правила описування вказівок розгалуження й повторення; звернення до алгоритмів; поняття про алгоритми-процедури й алгоритми-функції;

особливості використання табличних і рядкових величин;

В результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

визначення вхідних даних і результатів;

формування поняття алгоритму та його властивостей;

способів та форм подання алгоритму;

основні базові структури алгоритмів;

сутність методу послідовного уточнення алгоритму;

основні ідеї та принципи технології структурного програмування;

порядок складання алгоритмів і програм;

правила запису структурованих алгоритмів і програм;

вміти:

застосовувати різні форми опису алгоритмів і переходити від однієї форми опису алгоритмів до іншої;

визначати тип величини, описувати її навчальною алгоритмічною мовою та мовою програмування;

використовувати прості й складені умови при побудові алгоритмів і програм;

застосовувати метод послідовних уточнень при побудові алгоритмів і програм;

описувати алгоритми розв'язання задач різних типів навчальною алгоритмічною мовою та мовою програмування;

складати й реалізовувати найпростіші лінійні, розгалужені, циклічні алгоритми на опрацювання табличних і рядкових величин, графічної інформації, на використання допоміжних функцій і процедур;

розробляти та налагоджувати програми на комп'ютері.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.
Форма підсумкового контролю – залік.

Назва дисципліни**: Сучасні інформаційні технології в початковій школі.**
Статус: вибіркова.
Рік: 4, семестр: 7
Основна мета курсу — підготувати майбутніх учителів початкових класів до використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у своїй професійній діяльності, формування теоретико-методичної бази знань з раціонального застосування ІКТ та практичних навичок їх використання в освітньому процесі початкової школи, психолого-педагогічні аспекти залучення цифрових технологій в освітній процес, особливості використання програмного забезпечення в НУШ; розвиток мотивації студентів до професійного самовдосконалення в аспекті основних завдань курсу.
Завдання курсу:
- озброїти майбутніх учителів початкових класів знаннями про місце ІКТ в початковій освіті, принципи побудови уроку з комп'ютерною підтримкою;
- удосконалити вміння майбутніх педагогів у використанні сучасних цифрових технологій в організації навчання молодших школярів в умовах реалізації Концепції НУШ;
- медичні, гігієнічні та психологічні особливості використання комп'ютерної техніки в початковій школі;
- проектування та створення програмного забезпечення навчального призначення; основи складання програмного забезпечення контрольно-оцінювального характеру (електронні тести, кросворди, вікторини) та вимоги до нього; використання сучасних інтерактивних дощок і STEM-столів у початковій школі, створення ментальних карт на засадах використання програмного забезпечення тощо;
- уявлення про можливості використання глобальної мережі Інтернет; пошук та відбір потрібної інформації;
- формувати вміння використовувати програмне забезпечення для підготовки та проведення уроку, виховних заходів у початковій школі;
- навички опрацювання інформації будь-якого формату;
- навички відбору та створення прикладного програмного забезпечення навчального характеру;
- навички створення електронних дидактичних засобів за допомогою гіпертекстових та мультимедійних технологій;
- здійснення пошуку та відбору інформації в глобальній мережі Інтернет;
- вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:
- основні тенденції інформатизації освіти,
- вимоги до вчителя початкових класів в інформаційному суспільстві,

- правила та норми роботи молодшого школяра з комп'ютерною технікою,

- основні способи використання інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності.

- вимоги до створення та застосування ІКТ в навчально-виховному процесі початкової школи.

Вміти:

- ефективно працювати з основними програмними пакетами;

- раціонально використовувати комп'ютерну техніку та мережу Інтернет,

- добирати та створювати програмні дидактичні засоби для молодших школярів,

- раціонально застосовувати ІКТ під час підготовки та проведення уроків та інших форм організації освітнього процесу.

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Інформатизація освіти. Вимоги до вчителя ЗПО в умовах інформатизації освіти. Інформатизація освіти як процес розвитку інформаційного суспільства. Вимоги до вчителя початкових класів в інформаційному суспільстві. Використання ІКТ в освітньому середовищі НУШ.

Тема 2. Психолого-педагогічні умови застосування ІКТ у початковій школі. Санітарно-гігієнічні вимоги до застосування ІКТ. Психологічні умови ефективного діалогу дитини з комп'ютером. Психолого-педагогічні аспекти використання ІКТ у 1-2 класах ЗЗСО. Здоров'язбережувальні технології на уроках з використанням ІКТ у початковій школі. Методичні рекомендації щодо оптимізації освітнього процесу засобами ІКТ.

Тема 3. Робота в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі. Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів через упровадження ІКТ в освітній процес. Особливості використання ІКТ у 3-4 класах. Особливості застосування ІКТ у діяльності вчителя початкової школи.

Тема 4-5. Методика (практика) використання ІКТ в організації освітньої діяльності молодших школярів. Методичні рекомендації щодо роботи з інтерактивними дошками в початковій школі. Методичні рекомендації щодо роботи зі SMART Table в початковій школі. Методика створення навчальних презентацій. Особливості ефективного використання Кіностудії Windows Live. Методика створення ментальних карт на засадах використання програмного забезпечення FreeMind. Практика реалізації STEM-проєктів у початковій школі.

Тема 6-7. ІКТ у системі навчальних дисциплін початкової школи (можливості застосування на уроках різних ОГ). Я досліджую світ. Навчання грамоти. Українська мова. Читання. Математика. Мистецтво. Технології. Інформатика.

Тема 8-9. Детальна робота з Google Drive, Google Calendar, Google Meet, Zoom, Class Time, Google Forms тощо. Дистанційна освіта, як напрям професійного розвитку. Роль телеконференцій в дистанційній освіті. Електронна пошта. Робота із сервісами Google Drive, Google Calendar, Class Time. Детальна робота з Google Forms. Досвід використання Zoom. Досвід

використання Google Meet. Досвід використання Webex\. Використання Google Classroom для створення єдиного освітнього простору та управління навчальним процесом**.**

Тема 10. Робота з QR кодами. Що таке QR код. Особливості виникнення та поняття QR-коду. QR-коди в освітній діяльності – перший крок у доповнену реальність». Онлайн-сервіси для створення QR-коду. Розпізнавання та зчитування QR-коду. Переваги та недоліки використання QR-коду. Ідеї для використання.

Тема 11-12. Цифрові навчальні матеріали. Навчальні додатки для дітей. Основні типи цифрових навчальних матеріалів. Інтернет-сервіси в освітньому просторі. Хмара тегів. Додатки для створення тестів, завдань, вікторин (Google Форми, Online Test Pad, Quizizz). Програми для створення інфографіки та презентацій (Piktochart, Venngage, Creately, Canva). Онлайн-інструменти для створення ігрових вправ (Learning Apps, Kahoot!). Популярна платформа для захопливого вивчення математики - Matifik. Сервіси для скорочення посилань: Bitly.com, U.to, Goo.su.

Тема 13. Пошук інформації у мережі Internet. Безпека в Інтернеті. Де і як критично шукати інформацію у мережі. Спілкування у мережі Internet. Структура та принципи створення хмарних сховищ даних. Вбудовані інструменти безпеки для розгортання захищеного інформаційного середовища. Проблема мережевого булінгу.

Тема 14. Організаційна діяльність учителя початкових класів засобами ІКТ. Класний керівник початкових класів: функції, напрями та форми роботи. Інформаційно-комунікаційні технології на допомогу класному керівникові. Можливості застосування ІКТ у роботі класного керівника початкових класів.

Тема 15. Особистий веб-сайт (блог) у професійній діяльності вчителя. Особистий веб-сайт (блог) у професійній діяльності вчителя. Авторське право. Ключові критерії персонального сайту, що відображають інноваційну діяльність педагога. Можливості для вчителя, створюючи персональний сайт. Веб-сайт класу. Основні його рубрики.

Тема 16-17. Неформальна освіта педагога XXI століття шляхом використання ІКТ. Використання інформаційних технологій в науково-дослідній діяльності. Дистанційна освіта для професійного розвитку. Як учителю професійно розвиватися. Використання інформаційних технологій в науково-дослідній діяльності. Онлайн навчання для вчителів. Дистанційна освіта для професійного розвитку. Відкриті онлайн ресурси для професійного розвитку вчителів.

Тема 18. Перевірка та оцінювання навчальних досягнень засобами ІКТ в початковій школі. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів. Вікторини і кросворди в оцінюванні молодших школярів. Тестовий комп’ютерний контроль.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин.

Форма підсумкового контролю: залік.

Назва дисципліни: **Теорія та методика інклюзивного навчання.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 7 семестр.

Мета вивчення курсу.

- Засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти

-формування систематизованих наукових уявлень про сутність, основні завдання, напрями педагогічної роботи з дітьми, які мають особливі потреби в загальноосвітніх закладах з інклюзивною формою навчання;

- особливості організації, нормативно-правове забезпечення, проблеми і перспективи проектування інклюзивного освітнього середовища для цих дітей;

- формування загальнокультурних та професійних компетенцій педагогів, необхідних для ефективної діяльності в процесі реалізації програм інклюзивного навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку;

- здійснення особистісно-мотиваційної, когнітивної та практичної підготовки майбутніх педагогів початкової освіти до реалізації інклюзивної моделі освіти .

Завдання курсу

:– сформувати професійний світогляд і наукові уявлення про сутність інклюзивної освіти на основі аналізу провідних концептуально-методологічних підходів до визначення поняття «інклюзивна освіта»;

– сформувати уявлення про загальні тенденції розвитку інклюзивної освіти у світі та в Україні;

– сформувати практичні навички і уміння визначати зміст, методи і оптимальні структурно-організаційні форми здійснення професійної діяльності педагогів у навчальних закладах з інклюзивною формою навчання;

– виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні дітей з особливими освітніми потребами;

-ознайомити із завданнями інклюзивної освіти, її організаційними моделями та їх методичною реалізацією;

-сформувати усвідомлене розуміння основних положень інклюзивної освіти;

-виробити навички командної роботи при навчанні та вихованні дітей з особливими потребами;

-забезпечити досконале володіння стратегіями взаємодії з батьками дітей з ООП;

-сформувати навички диференційованого викладання та оцінювання;

-виробити усвідомлення необхідності зростання педагогічної майстерності.

-ознайомити з методами і технологіями проектування освітнього процесу для спільного навчання дітей з різним рівнем психофізичного розвитку;

-сформувати уміння реалізовувати способи педагогічної взаємодії між усіма суб’єктами інклюзивної освіти.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетенцій: ***соціально-особистісних:***

-здатність вивчати об’єкти і процеси з точки зору соціоекономічних та культурно-історичних умов їх виникнення;

-здатність вибудовувати соціальну взаємодію на принципах толерантності;

-здатність до самовдосконалення та саморозвитку на основі рефлексії своєї діяльності;

-здатність розуміти та сприймати етичні норми поведінки відносно осіб з порушеннями психофізичного розвитку;

загально-наукових:

-володіння базовими уявленнями про основи психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості дитини з порушеннями психофізичного розвитку;

-здатність брати участь у професійних дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору;

інструментальних:

-володіння практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп’ютерних засобів;

- володіння дослідницькими навичками щодо вивчення актуальних проблем розвитку інклюзивної освіти в сучасному світі;

професійних:

-володіння уявлення про категорії осіб з порушеннями психофізичного розвитку, які є суб’єктами інклюзивної освіти, розуміння значення комплексного підходу у наданні корекційних освітніх послуг в інклюзивному середовищі;

-володіння сучасними уявленнями про зміст, принципи організації, особливості навчально-методичного забезпечення та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку в загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивною формою навчання;

-володіння уявленнями про досвід інклюзивної освіти в Україні;

-здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, навички роботи в команді;

-здатність брати участь у міждисциплінарній та міжвідомчій взаємодії спеціалістів у вирішенні професійних завдань у галузі психолого-педагогічної діяльності з метою розробки і впровадження індивідуальної програми розвитку дитини в освітньому закладі з інклюзивною формою навчання;

-здатність організовувати спілкування дітей з порушеннями розвитку та їх ровесників у процесі внутрішньої інтеграції, спільну діяльність дітей та дорослих, спільну та індивідуальну діяльність дітей відповідно до вікових норм їх розвитку;

спеціалізовано-професійних:

-здатність використовувати професійно-профільовані знання під час організації роботи мультидисциплінарної команди в освітньому закладі навчання;

-здатність використовувати професійно-профільовані знання у процесі організації та виконання програм інклюзивного навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

-здатність організовувати та здійснювати навчальну, корекційну, розвивальну та виховну роботу з особами, які мають порушення психофізичного розвитку з урахуванням структури порушення, вікових та індивідуальних особливостей осіб.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- знати: навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти в Україні; зміст, специфіку діяльності вчителя та асистента вчителя з організації та впровадження інклюзивного навчання; науково обґрунтовані методи і сучасні технології в організації професійної діяльності в інклюзивному середовищі; особливості взаємодії вчителя зі спеціалістами інших служб в системі навчання;

- вміти: використовувати теоретичні знання і практичні уміння, отримані під час вивчення різних навчальних дисциплін психолого-педагогічного спрямування, при організації корекційного супроводу дітей з психофізичними порушеннями в умовах інклюзивного навчання;

- володіти: навичками створення сприятливих умов для взаємодії дітей з особливими потребами з усіма учасниками освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання; добору навчально-методичного забезпечення; здійснювати адаптацію і модифікацію навчальної програми відповідно до потенційних можливостей дитини.

Короткий зміст курсу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні основи інклюзивної освіти.

2. Педагогічні стратегії та підходи в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

3.Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Клініка порушень за нозологіями.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 7 семестр.

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття особливостей психічної діяльності дітей з порушеннями, дати уявлення студентам про етіологію, патогенез психічних порушень залежно від ступеня тяжкості порушення; показати клінічні форми, їх перебіг, шляхи компенсації, профілактики; визначити роль і значення корекційного педагога в системі психолого-педагогічної реабілітації. Основними цілями вивчення дисципліни є: навчати студентів розрізняти основні форми аномального розвитку дітей, давати якісну психолого-педагогічну характеристику, розрізняти і характеризувати особливості пізнавальної діяльності дітей із різними

порушеннями в розвитку; визначати клініку та симптоматику складних порушень розвитку.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення закономірностей осіб з порушеннями.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни**: Спеціальна психологія**

Статус: вибіркова.

Рік: 4, семестр: 7

Основна мета курсу полягає у ознайомленні студентів з основними порушеннями у розвитку психічної діяльності людини; систематизувати знання з спеціальної психології; формування у студентів знань про психологічні особливості дітей, які можуть бути залученими до спеціального навчання в системі освіти їх організації й надання їм психолого-педагогічної допомоги в ході освітнього процесу.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів із закономірностями психофізичного розвитку та проявами психічних процесів у дітей з обмеженими можливостями;
- надання студентам теоретичних знань щодо етіології, механізмів, класифікації та динаміки протікання даних порушень;
- формувати загальні компетентності: здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу;
- навчити студентів розкривати зміст основних понять та теоретичних положень, що вивчаються спеціальною психологією;
- формувати фахові компетентності: здатність застосовувати знання з спеціальної психології у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, практично використовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності, в різних життєвих ситуаціях;
- сприяти формуванню у студентів позитивного та гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет та складові спеціальної психології;
- класифікацію порушень психофізичного розвитку;
- суть дефекту, його структуру;
- зміст загальних та спецефічних закономірностей розвитку особи з психофізичними порушеннями.
- основні категорії спеціальної психології (корекція, компенсація, реабілітація, соціалізація тощо);
- особливості організації інклюзивного середовища для дітей з обмеженими освітніми потребами;
- заклади освіти для осіб з порушеннями психофізичного розвитку та особливості навчання та виховання в них.

Уміти:

- розкривати зміст основних понять та теоретичних положень, що вивчаються;
- аналізувати теоретичний матеріал і здійснювати його узагальнення, формулювати висновки;
- практично використовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності та в різних життєвих ситуаціях;
- компетентно володіти знаннями про особливості розвитку дітей на кожному віковому етапі та психічні процеси особистості дитини;
- знаходити індивідуальний підхід до дитини з ООП в навчальному закладі;
- організувати інклюзивне середовище в закладі освіти;
- проявляти толерантність та гуманність до дітей.

Короткий зміст курсу.

Тема 1. Спеціальна психологія як наука.

Предмет, мета, завдання та методи спеціальної психології. Основні напрями спеціальної психології. Міждисциплінарні зв'язки спеціальної психології. Теоретичне і практичне значення спеціальної психології. Основні категорії спеціальної психології.

Ключові слова: спеціальна психологія, корекція, компенсація, реабілітація, адаптація, соціалізація.

Тема 2. Дефект розвитку та його структура.

Поняття та характеристика дефекту. Структура дефекту. «Норма» та «аномалія» як важлива соціальна проблема.

Ключові слова: дефект, структура дефекту, норма, аномалія.

Тема 3. Основні закономірності психічного розвитку у дитинстві.

Порушення психічного розвитку (немовлят, дітей раннього віку, дітей дошкільного віку, дітей молодшого шкільного віку). Порушення психічного розвитку в підлітковому віці та ранній юності.

Тема 4. Психологія дітей із слуховими порушеннями.

Класифікація порушень слуху. Причини порушень слуху. Особливості розвитку пізнавальних процесів при різних вадах слуху. Роль мови в компенсації порушень слуху. Особливості самооцінки у дітей, підлітків і дорослих людей з порушеним слухом.

Тема 5. Психологія дітей із зоровими порушеннями.

Зір та його значення. Причини порушення зору. Групи дітей із порушеннями зору. Компенсація функцій зору. Організація інклюзивного середовища для дітей із порушеннями функцій зору.

Тема 6. Психологія дітей із порушеннями мовлення.

Характеристика порушення мови. Класифікація мовних порушень. Причини патології дитячого мовлення. Організація інклюзивного середовища.

Тема 7. Психологія дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.

Рухові розлади та їх характеристика. Дитячий церебральний параліч та причини розвитку ДЦП. Напрями корекційної роботи з дітьми зДЦП, Організація інклюзивного середовища.

Тема 8. Психологія дітей з розумовою відсталістю та ЗПР.

Сутність розумової відсталості. Форми та ступені розумової відсталості. Поняття «затримка психічного розвитку».

Тема 9. Психологія дітей з розладами спектру аутизму (РСА).

Сутність поняття «аутизм». Загальна характеристика дітей з розладами аутистичного спектра. Причини виникнення розладів аутистичного спектра. Психічна організація дитини з розладами аутистичного спектра. Прийоми роботи з дітьми з аутизмом.

Тема 10. Акцентуації характеру.

Сутність та характеристика «акцентуацій характеру». Фактори, що впливають на формування акцентуацій характеру. Особливості спілкування і поведінки залежно від типу акцентуацій характеру. Типи акцентуацій характеру (за Личко).

Тема 11. Невроз та неврозоподібні стани.

Сутність неврозу. Структура неврозів. Класифікація неврозів.

Тема 12. Порушення психічних процесів.

Розлади відчуття та їх характеристика. Розлади сприймання та їх характеристика. Розлади уваги та їх характеристика. Розлади пам'яті та їх характеристика. Розлади емоцій та їх характеристика.

Тема 13. Депресія у дитячому віці.

Загальний огляд. Загальні ознаки. Підтримка. Організація навчання.

Тривалість: 3 кредити ECTS / 90 годин — 13 тижнів; 4 години на тиждень.

Форма підсумкового контролю: залік.

Назва дисципліни: **Методика реабілітаційної роботи.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр**:** 4 рік, 8 семестр.

Мета вивчення курсу *є*: ознайомити з теоретико-методологічними, нормативно-правовими та організаційно-методичними засадами організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у початковій школі а також з науковотеоретичними основами застосування засобів оздоровчої реабілітації у комплексній корекційної-педагогічній роботі, набуття знань з методик проведення реабілітаційних та загальнооздоровчих заходів, оволодіння вміннями і навичками проведення масажу, фізично-реабілітаційних вправ у процесі корекційної роботи з особами з різними порушеннями мовлення.

Основними цілями вивчення дисципліни є: формування у здобувачів фахової передвищої освіти знань про процес психофізичної та соціально-педагогічної реабілітації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Студенти, які вивчають методику реабілітаційної роботи, повинні мати широкий спектр знань і навичок, щоб ефективно працювати з людьми, які потребують реабілітації.

Знати основні принципи реабілітації: Розуміння основних теоретичних підходів та принципів, що лежать в основі реабілітаційної роботи.

Розуміння особливостей людей з різними видами обмежень: Знання про фізичні, психологічні та соціальні аспекти різних видів обмежень (фізичних, розумових, емоційних тощо) і як ці обмеження впливають на поведінку та потреби людей.

Освоєння методик реабілітаційної роботи: Засвоєння конкретних методик, технік і вправ, які використовуються для покращення функціональних навичок та адаптації осіб з обмеженнями.

Навички оцінки потреб і можливостей клієнтів: Вміння проводити оцінку потреб, можливостей і функціональних обмежень клієнтів для розробки індивідуалізованих програм реабілітації.

Комунікаційні навички: Вміння ефективно спілкуватися з клієнтами, їхніми сім'ями та іншими учасниками процесу реабілітації.

Планування та ведення реабілітаційних програм: Здатність розробляти і виконувати індивідуальні реабілітаційні плани, враховуючи потреби та мети клієнтів.

Сприяння самостійності та самодостатності: Розроблення стратегій та практичних методів, що сприяють розвитку самостійності, самодостатності та незалежності у клієнтів.

Етичні принципи роботи: Розуміння та дотримання етичних принципів та стандартів в роботі з клієнтами та іншими учасниками реабілітаційного процесу.

Ці навички та знання є ключовими для успішної реабілітаційної роботи і відображають комплексний підхід до роботи з особами з обмеженими можливостями.

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

Назва дисципліни: **Спеціальна педагогіка з методикою індивідуальної корекції.**

Статус: вибіркова.

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр.

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечити спеціальну педагогічну і професійну підготовку майбутнього фахівця у сфері інклюзії (логопеда), озброїти студентів ґрунтовними знанням теоретичних основ сучасної спеціальної та інклюзивної педагогіки, сформувати уміння і навички, необхідні для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту» Основними цілями вивчення дисципліни є формування у здобувачів фахової перед вищої освіти знань про - засвоєння ключових положень і проблематики сучасної спеціальної педагогіки; - опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями спеціальної педагогіки; - ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у студентів уміння користуватися цими методами у практичній діяльності; - з’ясування змісту професійної діяльності асистента вчителя (вихователя, дитини), основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки; - допомога студентові у

набутті умінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію; - сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти; - спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є : концептуальні засади, нормативно-правова база та особливості організації інклюзивного навчання; альтернативні методики для організації інклюзивного навчання в початковій школі та інноваційні технології корекційно-розвивальної роботи педагога як складової освітнього процесу; увиразнення сутності поняття «особливі освітні потреби»

Тривалість: 3 кредити ECTS, 90 год.

Форма підсумкового контролю - залік.

ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Актив — ініціативна група вихованців, яка усвідомлює вимоги керівника колективу і допомагає в організації діяльності колективу.

Атестація педагогів — комплексна перевірка, що здійснюється спеціальною атестаційною комісією з метою визначення рівня кваліфікації педагога, що дає їм змогу претендувати на присвоєння більш високого кваліфікаційного рівня.

Афект — максимально можливий за інтенсивністю емоційний короткочасний стан людини (лють, жах, відчай тощо), під час перебігу якого знижується ступінь самовладання; дії та вчинки, продиктовані логікою емоцій.

Бакалавр — це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі повної загальної середньої освіти здобув поглиблену загальнокультурну підготовку, фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання щодо узагальненого об’єкта праці — і здатний вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідних посад, у певній галузі народного господарства.

Бесіда — метод безпосереднього спілкування, який дає змогу одержати від співрозмовників інформацію, що цікавить учителя, за допомогою заздалегідь підготовлених запитань.

Благополучна сім’я — сім’я з високим рівнем внутрісімейної моральності, духовності, координації та кооперації, взаємної підтримки та взаємодопомоги, з раціональними способами вирішення сімейних проблем.

Важковиховувані особи — категорія осіб, в яких під впливом несприятливих для розвитку соціальних, психолого-педагогічних та медико-біологічних умов з’являється негативне ставлення до навчання, норм поведінки, знижується або втрачається почуття відповідальності за свої вчинки.

Викладання — організація та управління вчителем пізнавальною діяльністю учнів, в результаті чого відбувається розвиток і виховання школярів.

Вихованість — комплексна характеристика особистості, враховує наявність і рівень сформованості в неї суспільне значущих якостей.

Виховання — соціальне і педагогічне організований процес формування людини як особистості.

Виховуючі ситуації — спеціально організовані педагогічні умови для формування в учнів мотивів позитивної поведінки чи подолання недоліків.

Відчуття — психічний процес, що полягає у відображенні мозком властивостей предметів і явищ, станів організму під безпосереднім впливом подразників на відповідні органи чуття.

Відповідальність — якість особистості, що характеризується прагненням і вмінням оцінювати свою поведінку з точки зору користі або шкоди для суспільства, порівнювати свої вчинки з суспільними нормами, законами.

Відставання — невиконання учнями вимог або однієї з них, наявне на одному з проміжних етапів навчального процесу.

Вікова криза — нетривалий за часом (до 1 року) період розвитку людини, що характеризується бурхливими психологічними змінами.

Віковий період — відрізок життя індивіда, який досягає певного ступеня розвитку і має характерні, відносно стійкі якісні особливості.

Внутрішкільний контроль — систематична, цілеспрямована перевірка адміністрацією школи роботи педагогічного колективу, окремого вчителя.

Графічні роботи — відображення знань учнів у кресленнях, графіках, діаграмах, гістограмах, таблицях, ілюстраціях, ескізах, замальовках із натури.

Громадська думка — система загальних суджень людей, яка виникає в процесі їх діяльності і спілкування та виражає ставлення до різних явищ, подій, що становлять загальний інтерес.

Громадянське виховання — формування громадянськості як інтегрованої якості особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціальне, політичне і юридичне дієздатною та захищеною.

Державна атестація студента — це визначення фактичної відповідності рівня його освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики.

Державний стандарт загальної середньої освіти — звід норм і положень, що визначають державні вимоги до освіченості учнів і випускників шкіл на рівні початкової, базової та повної загальної середньої освіти, а також гарантії держави щодо її здобуття.

Дидактика — галузь педагогіки, яка розробляє теорію навчання та освіти.

Дидактична мета — очікуваний, раніше запланований викладачем результат навчальної діяльності, спрямований на поліпшення засвоєння учнями знань, набуття вмінь та навичок.

Дипломна робота — індивідуальне завдання науково-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки.

Дискусія — метод групового обговорення проблеми з метою з’ясування істини шляхом зіставлення різних думок.

Диспут — вільний, жвавий обмін думками, колективне обговорення питань, що хвилюють його учасників.

Дисципліна — свідоме дотримання учнями правил і норм поведінки, чітке й організоване виконання ними своїх обов'язків, підпорядкування громадським інтересам.

Дитячі громадські організації — об'єднання громадян віком від 6 до 14 років, метою яких є діяльність, спрямована на реалізацію та захист прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів.

Диференціація в освіті — процес та результат створення відмінностей між частинами освітньої системи (підсистем).

Ділова гра — діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, взаємна критика гіпотез, їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень.

Довільне запам'ятовування — форма запам'ятовування, за якої людина ставить перед собою мету запам'ятати і використовує для цього спеціальні прийоми.

Екологічне виховання — систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури взаємодії з природою.

Екстеріоризація — процес переходу від внутрішньої, психічної діяльності до зовнішньої, предметної.

Емоції — елементарні переживання, що виникають у людини під впливом загального стану організму.

Естетична культура — сформованість у людини естетичних знань, смаків, ідеалів, здібностей до естетичного сприймання явищ дійсності, творів мистецтва, потреба вносити прекрасне в оточуючий світ, оберігати природну красу.

Естетична свідомість — форма суспільної свідомості, яка є художньо-емоційним освоєнням дійсності через естетичні сприйняття, почуття, судження, смаки, ідеали і виражається в естетичних поглядах та мистецькій творчості.

Естетичне виховання — педагогічна діяльність, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси.

Ефективність виховання — співвідношення між метою виховання і результатами, досягнутими у процесі формування особистості, соціальних груп.

Задатки — природні особливості людини, які є передумовою для розвитку індивіда.

Закономірності виховання — стійкі, повторювані, об'єктивно існуючі зв'язки у вихованні, реалізація яких сприяє ефективному розвитку особистості.

Закономірності навчання — стійкі педагогічні явища, які базуються на повторюваності фактів, навчальних дій і є теоретичною основою принципів навчання.

Заліковий кредит — це одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння кредитних модулів, або блоку кредитних модулів.

Заохочення — схвалення позитивних дій і вчинків із метою спонукання вихованців до їх повторення.

Запам'ятовування — процес пам'яті, завдяки якому відбувається закріплення нового через поєднання його з набутим раніше.

Здібності — психічні властивості індивіда, що є передумовою успішного виконання певних видів діяльності.

Зміст освіти — система наукових знань, практичних умінь і навичок, засвоєння й набуття яких закладає основи для розвитку та формування особистості.

Індивідуальність — сукупність зовнішніх та внутрішніх особливостей людини, що формують її своєрідність, відмінність від інших людей.

Інновації — нові форми організації праці та управління, нові види технологій, які охоплюють не тільки окремі установи та організації, а й різні сфери.

Інноваційний потенціал педагога — сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, яка виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність.

Інновація освіти — цілеспрямований процес часткових змін, що ведуть до модифікацій мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог.

Інспектування — система державного контролю за виконанням закладами й установами освіти постанов, директив уряду в галузі освіти, навчальних планів та програм, інструкцій, наказів і розпоряджень керівних органів з одночасною практичною допомогою тим, кого контролюють, вжиттям заходів щодо запобігання й усунення недоліків.

Інтерактивна гра — метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки.

Інтеріоризація — процес перетворення зовнішніх, реальних дій з предметами на внутрішні, ідеальні.

Компетентнісний підхід — оцінка підготовленості фахівців певного освітньо- кваліфікаційного рівня до професійної діяльності на основі наявності в них визначених стандартами компетенцій.

Компетентність — знання, уміння, навички та досвід, які формують професійні властивості фахівця на достатньому рівні для якісного виконання ним професійних функцій.

Компетенція — загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню.

Компоненти педагогічної діяльності — відносно самостійні функціональні види діяльності, кожний з яких охоплює групу умінь, необхідних для реалізації певного виду педагогічної діяльності чи педагогічного заходу.

Контроль за навчанням — постійний нагляд, спостереження і перевірка успішності знань учнів із метою отримання об'єктивної інформації про навчально-виховний процес.

Кредит — одиниця обсягу та вимірювання результатів навчання, досягнутих на певний момент виконання програми навчання, — система змістових модулів, які з урахуванням засвоєння студентами окремих навчальних елементів можуть бути засвоєні за 36 годин навчального часу.

Кредитний модуль — це закінчений обсяг інформації, яку має засвоїти студент, або закінчений обсяг навчальної діяльності, яку має виконати студент. ECTS-кредити відображають навантаження студента за відповідним курсом. Один семестр денного навчання відповідає 30, один рік — 60 кредитам ECTS, що присуджуються по завершенні періоду навчання і складання іспитів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу — це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій і залікових одиниць (залікових кредитів), охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань і вмінь та навчальної діяльності курсанта, студента (слухача) у процесі як аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії — ознаки, за допомогою яких роблять висновок про рівень вихованості людини, оцінюють результати виховного впливу.

Критерії оцінювання — описи того, що має зробити особа, яка навчається, як очікується, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Культура педагогічної діяльності — рівень виконання вчителем своїх професійних обов'язків.

Курсова робота — різновид письмової домашньої роботи. Охоплює зміст усього курсу й орієнтує студента на застосування знань у практичних ситуаціях.

Лабораторна робота — вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок роботи.

Лабораторні роботи — вивчення у школі природних явищ за допомогою спеціального обладнання.

Лекція — основний вид аудиторних навчальних занять, призначений для засвоєння теоретичного матеріалу; інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу.

Метод науково-педагогічного дослідження — спосіб дослідження психолого- педагогічних процесів формування особистості, встановлення об'єктивної закономірності виховання і навчання.

Методика дослідження — комплекс методів, процедура, послідовність здійснюваних пізнавальних і перетворюючих дій, операцій та впливів, спрямованих на вирішення дослідницьких завдань.

Методична робота в школі — спеціально організована діяльність педагогічного колективу, що створює умови для підвищення майстерності педагога.

Мимовільна пам’ять — запам’ятовування та відтворення, які не мають спеціальної мети щось запам’ятати чи пригадати.

Мораль — система ідей, принципів, законів, норм і правил поведінки та діяльності, які регулюють гуманні стосунки між людьми.

Моральне виховання — виховна діяльність сім'ї, школи з формування в учнів моральної свідомості, розвитку морального почуття, навичок, умінь, відповідної поведінки.

Навчальна екскурсія — форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями поза межами школи і під керівництвом учителя явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання.

Навчальна програма — документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок з кожного навчального предмета, зміст розділів і тем із розподілом їх за роками навчання.

Навчальний план — документ, що визначає набір навчальних предметів, які вивчають у закладі освіти, їх розподіл, тижневу й річну кількість годин, відведених на кожний навчальний предмет, структуру навчального року.

Навчальний посібник — книга, матеріал якої розширює межі підручника, містить додаткові, найновіші та довідкові відомості.

Навчання — цілеспрямована взаємодія вчителя й учнів, у процесі якої засвоюються знання, формуються уміння й навички.

Національне виховання — виховання дітей на культурно-історичному досвіді свого народу, його звичаях, традиціях та багатовіковій мудрості, духовності.

Неблагополучна сім’я — сім’я, яка через об’єктивні або суб’єктивні причини втратила свої виховні можливості, внаслідок чого в ній виникають несприятливі умови для виховання дитини.

Обдарованість — індивідуальна потенціальна своєрідність задатків людини, завдяки яким вона може досягти значних успіхів у певній галузі діяльності.

Об’єкт педагогіки — сфера суспільної діяльності, основним завданням якої є виховання і навчання людини.

Органи самоврядування — демократично обрані уповноважені колективу, які допомагають педагогові здійснювати керівні функції.

Освіта — процес засвоєння систематизованих знань і формування на їх основі світогляду, розвитку пізнавальних можливостей, а також набуття умінь і навичок для практичного застосування загальноосвітніх та професійних знань.

Освітній округ — навчально-виховне об'єднання загальноосвітніх навчальних закладів різних типів і форм власності з дошкільними, позашкільними та іншими закладами і установами, що створюється для забезпечення освітніх і культурно-освітніх потреб громадян певної території.

Особистість — соціальне зумовлена система психічних якостей індивіда, що визначається залученістю людини до конкретних суспільних, культурних, історичних відносин.

Оцінювання — сукупність методів (письмові, усні та практичні тести/екзамени, проекти і портфоліо), що використовуються при оцінюванні досягнення особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Педагогіка — наука, що вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості.

Педагогічна вимога — педагогічний вплив на свідомість учнів із метою спонукати їх до позитивної діяльності або гальмування негативних дій і вчинків.

Педагогічна діяльність — вид соціокультурної діяльності, спрямованої на передачу накопичених людством культури й досвіду від старших поколінь молодшим, створення умов для їх всебічного гармонійного розвитку та підготовку до виконання певних соціальних ролей у суспільстві.

Педагогічна компетентність вчителя — інтегративна риса, що включає знання, вміння, навички, зафіксовані у кваліфікаційних вимогах, та особистісні нахили й орієнтири щодо розвитку особистісної культури, поглиблення власного досвіду, здійснення інноваційної діяльності.

Педагогічний досвід — сукупність знань, умінь і навичок, набутих у процесі безпосередньої педагогічної діяльності; форма засвоєння педагогом раціональних здобутків своїх колег.

Перевиховання — виховний процес, спрямований на подолання негативних якостей особистості, що формувалися під впливом несприятливих умов виховання.

Переконання — метод виховного впливу, за допомогою якого вихователь звертається до свідомості, почуттів, життєвого досвіду дітей із метою формування свідомого ставлення до дійсності і норм поведінки.

Підручник — книга, що містить основи наукових знань з певної навчальної дисципліни відповідно до мети навчання, визначеної програмою і вимогами дидактики.

Пізнавальна гра — метод навчання, що допомагає учневі самостійно орієнтуватися у мотивах вчинків дійової особи, обирати і втілювати зовнішні прояви її внутрішнього світу, прогнозувати педагогічний вплив.

Позакласна виховна робота — різноманітна діяльність учителів, вихователів, спрямована на виховання учнів і здійснювана в позаурочний час.

Позашкільні навчальні заклади — заклади освіти, які дають змогу дітям виявляти свої творчі здібності, одержувати додаткову освіту, підвищувати можливості у професійному становленні та забезпечують соціальний захист.

Покарання — осуд недостойних дій та вчинків з метою їх припинення, запобігання у майбутньому.

Пояснення — словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо.

Правове виховання — виховна діяльність сім'ї, школи, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості та правомірної поведінки дітей.

Практикум — форма навчального процесу, за якою учні самостійно виконують практичні та лабораторні роботи, застосовуючи знання, навички й уміння.

Практичні роботи — застосування знань учнями у ситуаціях, наближених до життєвих.

Предмет педагогіки — відносини, які виникають у процесі педагогічної діяльності, методи, принципи, на основі яких вона реалізується, закони і закономірності, яким вона підпорядковується як цілісний процес.

Предметні гуртки — науково-освітні гуртки, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів з різних предметів навчального плану школи й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо.

Привчання — організація планомірного і регулярного виконання дітьми певних дій з метою перетворення їх на звичні форми суспільної поведінки.

Прийом виховання — складова частина методу, що визначає шляхи реалізації вимог методів виховання.

Прийом навчання — сукупність конкретних навчальних ситуацій, що сприяють досягненню проміжної (допоміжної) мети конкретного методу.

Принципи виховання — керівні положення, які відображають загальні закономірності процесу виховання і визначають вимоги до змісту, організації і методів виховного впливу.

Принципи навчання (дидактичні принципи) — певна система основних дидактичних вимог до навчання, дотримання яких забезпечує його ефективність.

Проблемна ситуація — психологічний стан, що виникає в результаті мисленнєвої взаємодії суб'єкта (учня) з об'єктом (навчальним матеріалом), який викликає пізнавальну потребу розкрити суть процесу або явища, що вивчається.

Проблемно-розвивальне навчання — система регулятивних принципів діяльності, цілеспрямованості та проблемності, правил взаємодії викладача та учнів, вибору і вирішення способів та прийомів створення проблемних ситуацій і вирішування навчальних проблем.

Прогнозування — передбачення ситуацій (обставин, процесів, явищ, подій), які раніше не мали місця, але можливі в перспективі.

Профільне навчання — засіб диференціації та індивідуалізації навчання, що за рахунок змін у структурі, змісті й організації освітнього процесу сприяє повнішому враховуванню інтересів, нахилів і здібностей учнів, створення умов для навчання старшокласників відповідно до їх інтересів і намірів щодо продовження освіти.

Процес навчання — спеціально організована пізнавальна діяльність, яка моделюється (визначаються цілі, завдання, зміст, структура, методи, засоби, форми) для прискореного опанування людиною основ соціального досвіду, накопиченого людством.

Психіка — здатність мозку відображати об'єктивну дійсність у формі відчуттів, уявлень, думок, інших суб'єктивних образів об'єктивного світу.

Психокорекція — діяльність, пов'язана з виправленням певної якості, формуванням бажаної поведінки, набуттям умінь та навичок, які б відповідали віковим та ситуативним нормам.

Психолого-педагогічний експеримент — метод, що забезпечує спостереження за змінами психологічних характеристик дитини в процесі педагогічного впливу на неї.

Рада школи — орган колегіального управління шкільними справами, вирішення найважливіших питань щодо удосконалення навчально-виховного процесу.

Рівень вихованості — ступінь сформованості в учня відповідно до вікових можливостей найважливіших якостей особистості, які є показниками вихованості.

Родинне виховання — це виховання дітей в родині батьками, родичами, опікунами або особами, які замінюють батьків.

Розвиток людини — процес становлення особистості, вдосконалення її фізичних та духовних сил під впливом зовнішніх і внутрішніх, керованих і некерованих чинників, серед яких найважливішими є цілеспрямоване виховання й навчання.

Розумове виховання — діяльність вихователя, спрямована на розвиток інтелектуальних сил і мислення учнів з метою прищеплення культури розумової праці.

Розповідь — образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події.

Рольова гра — імпровізоване розігрування заданої ситуації.

Самовиховання — систематична і цілеспрямована діяльність особистості, орієнтована на формування і вдосконалення її позитивних якостей та подолання негативних.

Самоосвіта — процес набуття знань у процесі самостійної роботи поза систематичним навчанням у стаціонарному навчальному закладі.

Самооцінка — оцінювання особистістю самої себе, своїх можливостей, якостей та місця серед інших людей.

Самопізнання — процес відкриття себе, пізнання свого внутрішнього світу, сильних і слабких сторін своєї особистості.

Самоповага — особисте оцінне судження, виражене в позитивному ставленні індивіда до самого себе.

Саморегуляція — здатність людини керувати собою на основі сприймання й усвідомлення актів своєї поведінки та психічних процесів.

Самоставлення — ставлення людини до самої себе.

Семінарські заняття — обговорення колективом підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень, головних питань з основного розділу (чи кількох розділів).

Сензитивність — підвищена чутливість людини у певні періоди розвитку до тих чи інших чинників.

Симуляція — метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

Совість — особлива форма самоконтролю, важливий компонент моральної самосвідомості, які виявляються у здатності самостійно формувати для себе моральні обов'язки, вимагати від себе їх виконання, оцінювати свої вчинки.

Соціалізація — процес інтеграції індивіда в суспільство, засвоєння ним соціального досвіду, системи соціальних зв'язків та відносин, на основі яких відбувається формування значущих якостей особистості.

Соціометрія — галузь соціології, яка вивчає міжособистісні взаємини у малих групах кількісними методами, зосереджуючись на внутрігрупових симпатіях і антипатіях; прикладна наука, метод вивчення структури й рівня міжособистісних емоційних зв'язків у групі.

Спадковість — здатність організму відтворювати потомство, передавати свої ознаки наступним поколінням, відновлення у нащадків біологічної подібності.

Сприймання — психічний процес відображення предметів і явищ дійсності за безпосередньої їх дії на органи відчуття, що супроводжується розумінням цілісності відображуваного.

Статеве виховання — процес засвоєння підростаючим поколінням знань про взаємини статей, формування культури поведінки і потреб керуватися у стосунках з особами протилежної статі нормами моралі.

Статут школи — сукупність норм і правил життя колективу з урахуванням його особливостей і перспектив розвитку.

Сугестивний метод — психологічний вплив на особу або групу осіб, розрахований на беззаперечне сприйняття незалежно від їх думок і волі.

Темперамент — індивідуально-типологічна характеристика людини, яка виражається в силі, напруженості, швидкості та врівноваженості перебігу її психічних процесів.

Тестування — метод діагностики із застосуванням стандартизованих запитань та завдань, що мають певну шкалу значень.

Трудове виховання — виховання свідомого ставлення до праці через формування звички та навиків активної трудової діяльності.

Увага — форма психічної діяльності людини, що виявляється в її спрямованості й зосередженості на певних об'єктах з одночасним абстрагуванням від інших.

Уміння — здатність свідомо діяти на основі засвоєних знань і навичок.

Умовивід — форма зіставлення кількох різних суджень.

Урок — логічно закінчена, цілісна, визначена в часі частина навчально-виховного процесу, за якої вчитель займається з групою учнів (у постійному складі) за певним розкладом.

Уміння — власна навчальна діяльність учня.

Уява — психічний процес створення образів предметів, ситуацій, обставин через використання наявних у людини знань в новій комбінації.

Факультатив — навчальний курс, не обов'язковий для відвідування.

Фізичне виховання — система заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я людини, загартування її організму, розвиток фізичних можливостей, рухових навичок і вмінь.

Форма організації навчання — спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком; зовнішнє вираження узгодженої діяльності вчителя та учнів, що здійснюється у визначеному порядку і в певному режимі.

Формальна група — група, структура і діяльність якої раціонально організовані та стандартизовані згідно з точно приписаними груповими правилами, цілями і рольовими функціями.

Форми виховної роботи — варіанти організації виховного процесу, композиційна побудова виховного заходу.

Формування особистості — процес соціального розвитку молодої людини, становлення її як суб'єкта діяльності, члена суспільства, громадянина.

Характер — сукупність стійких психічних властивостей людини, які виявляються у її поведінці й діяльності.

Школознавство — галузь педагогічної науки, що досліджує принципи та організаційні засади діяльності загальноосвітніх навчально-виховних закладів, зміст і методи управління шкільною справою, особливості керівництва школою, організації її роботи.